

A Közgazdasági Politechnikum lapja

Poligráf

XV. évfolyam 4. szám 2005. december 21.

EMLÉKEZTETŐ

az Iskolatanács 2005. december 13-i üléséről

Jelen voltak:

Osztály:	Szülők:	Diákok:
ADSL	–	Pivarnyik Balázs
TiBor	Lázár Péter	–
GamMa	<i>beteg</i>	Varga Zsófia
Non-stop	Szegedi István	Vágvölgyi Sára
e-GYIK	–	Tompa Zsófia
KARMA	Ihász Dezső	<i>beteg</i>
(P)Olympos	Andrasev Brigitta	Fekete Dániel
M&Ms	Palotai Valéria	Krúdy Norbert
JaM	Gedeon András	–
NeveNincs	Farkas Éva	–
ALfonZOO	Sipos Anna	Balogh Dávid
Kabaré	–	Kanev Adrienn
AzBest	Magvas Tünde	<i>beteg</i>
AnZsu	–	–
Poly-P	Csillag Judit	Winkler Sára
AttiTüd	Benkó Erzsébet	–
First Class	–	
Tour-mix	–	
Sz-CLUB	–	
GO-free	–	
Tanerők:	Adorján András, Jakab Judit, Molnár Lajos, Szász Kata	
Vendégek:	Deák Zsófi, Kalina Yvette, Majer Tibor, Bognár Barnabásné, Deákné Antal Magdolna, Eiler Tamás, Póka Zsófi, Varga ?, Zakor Ferenc (HóGuk)	

Napirend:

1. A Poliban vendégeskedő hat HóGu (Hógolyó Gurítók /más iskolákból érkezett vendégpedagógusok/) beszámolóinak és tapasztalatainak meghallgatása

A sok pozitív élmény mellett kritikus véleményeket is hallhattunk:

Pozitív benyomások:

- az iskola valóban a meghirdetett célokat valósítja meg
- szerethető iskola, mert emberközeli és természetes
- a tanári szoba a diákok előtt mindig nyitva áll
- nincs külön tanári WC, viszont mindig van WC-papír és szappan
- odafigyelés és tolerancia jellemző az iskolában
- bárki könnyen barátokat találhat
- szellemes megoldások (csengetés, zene a szünetekben)
- oldott légkör (jó, jobb, még jobb hangulat jellemezte az órákat)
- a tanár-diák kapcsolat kiváló
- az osztályok elnevezése (egyedülálló)
- a gyerekek keresztnevükön szólíthatják a tanárokat
- osztályonként két osztályfőnök van
- az iskola lehetőséget biztosít különlegesebb foglalkozásokra (videó-, rádiószakkör, dráma), ezáltal egyes tanárok kiváló egyéni képességeinek kibontakoztatására

- az iskola alkalmazkodik a rossz közlekedési körülményekhez, és csak 8:15-kor kezdődik az első óra
- a diákok valóban otthonosan érzik magukat
- rendkívül közvetlen a hangulat, szorongásmentes, derűs a légkör
- humánus a bánásmód
- a kreativitás jól érvényesül
- sokoldalú a motiváció
- az iskola gyermekközpontú, sokszínű, heterogén

Kritikai észrevételek:

- a liberalizmus nem mindig marad meg a megfelelő szinten, és emiatt néha anarchiára utaló jelek, kaotikus helyzetek is kialakulhatnak
- a túlzott liberalizmus az oktatás színvonalára is negatívan hat
- kevés a szemléltetést az órákon
- a nyelvórákon a diákok tudásszintje nem kiemelkedő
- kevés a beszélgetés és túl sok a nyelvtanozás a nyelvórákon
- keveset hospitálnak a tanárok (egymás óráit ritkán látogatják)
- a tanítás „a közegellenállás miatt változó hatékonyságú”
- a konfliktuskerülés, a konfliktusok fel nem vállalása is jellemző

Úgy összegezték a látottakat, hogy a Poli kiemelkedő intézmény, mégis van mit csiszolni rajta.

Molnár Lajos az elhangzottakhoz hozzáfűzte, hogy ilyen sok HóGu egy időben történő fogadása nagy munka volt, külön méltányolta Kalina Yvette érdemeit. Úgy ítélte meg, hogy korrekt tükröt tártak elénk a HóGuk, és megerősítést kaptunk abban a tekintetben, hogy amit jónak gondolunk, az tényleg jó, amit problémásnak érzünk, az tényleg problémás.

Kalina Yvette ismertette, hogy a HóGu-program folytatódik oly módon, hogy elindul a „Kritikus barát”-program, amelynek keretében a látogatók 40 órát fognak megnézni, és konkrét problémákra fognak a pedagógustestülettel közösen megoldást keresni. Az egyik ilyen kérdéskör a tanórákon esetlegesen fellépő kudarcélmények csökkentése.

2. Az IT-ülések büféjének megszervezésére kiírt pályázat értékelésének ismertetése

Szász Kata elmondta, hogy egyetlen pályázat érkezett. Két Y.E. vállalat fuzionált erre a feladatra, és kiváló ötletekkel rukkoltak elő. Figyelmet fordítottak pályázatukban a választható menüre, a környezetbarát csomagolásra, az egészségességre, a bájos kiszolgálásra, és az is szerepelt az ajánlatban, hogy „vis maior” esetén a Pizza Hutból – egy előre meghatározott keret erejéig – lehet rendelést leadni. Komoly árajánlat kapcsolódott a pályázathoz, amely sajnos jelentősen többbe kerülne, mint a jelenleg erre fordított összeg. Pillanatnyilag az áralku fázisában van az ügy.

3. Az ülés végén Gödör ismertette, hogy a közelmúltban lezajlott a Lenhossék utcai iskolával közösen rendezett pinpong party. 7 diák és 1 tanár (az ottani legjobbak) jöttek át a szomszéd iskolából. Vegyes páros csapatokat szerveztek, ezáltal próbálva a barátságos mérkőzést barátságos kapcsolattá alakítani. Mindenki nagyon jól érezte magát. A zsíros kenyerek és a tea hamar elfogyott. Mivel mindenkinek tetszett a kezdeményezés, megállapodtak, hogy a következő hasonló esemény a szomszéd iskolában lesz megrendezve.

Az IT a következő ülését február 7-én tartja. Akkor a tanárok lesznek vezetők az ülést, és készítik a jegyzőkönyvet.

Budapest, 2005. december 14.

Lázár Péter, szülő, jegyző

Az Iskolabíróság állásfoglalása a diákok iskolai dohányzásáról

A 11/1994 (VI.8.) MKM rendelet ill. az ezt módosító 30/2004 (X.28.) OM rendelet szabályozza a dohányzást az iskolákban. Eszerint az iskolákban a tanulók által használt helyiségekben a dohányzás tilos.

Az Iskolabíróság helyesli azt, hogy a diákok számára az iskola egész területén tiltjuk a dohányzást. Ennek a szabálynak a megsértése fegyelmi vétség. Az eljárás többszöri figyelmeztetést követően az Iskolabíróság hatásköre.

Az iskolabírósági eljárások során súlyosbító tényezőnek tekintjük, ha valaki zárt helyen, diáktársai által is használt, közös helyiségben gyújt rá. Ez jogsérelemmel jár a többi diákra nézve, akik a dohányfüst miatt nem tudják használni a fenti helyiségeket, illetve akiknek a dohányfüst az egészségét veszélyezteti. Nem közömbös az sem, hogy a zárt helyiségben folytatott dohányzás eredményeként olykor folyosórészeket, tantermeket is elönt a cigarettafüst, és ez különösen a kisebb (7-8. évfolyamra járó) diákok szempontjából elfogadhatatlan állapot.

Eljárásrend, szankciók dohányzási ügyekben

1. A korábbi gyakorlatot értelmében három dohányzás ismertté válása után az ügyet az Iskolabíróság tárgyalja (a bejelentés az osztályfőnök dolga).
2. A fenti kirívó esetben (épületen belüli dohányzás) az első fegyelmi fokozat a megrovás, amelynek hatálya minimum 6 tanítási hónap, de ennél hosszabb idő is lehet. A tanév vége nem hatálytalanítja a döntést.
3. Ha ugyanabban a tanévben valaki dohányzás miatt már volt bíróság előtt, és más ügyben újra bíróság elé kerül, akkor a bíróság mérlegelheti, hogy az újabb ügyet az előzőtől függetlenül bírálja el, vagy figyelembe veszi az előző bírósági döntést, és az új döntés már erre „rakódik rá”. Ez utóbbi eljárást ajánljuk olyan ügyekben, amelyek ugyan különbözőek, de közös elemük az iskolai normák megszegése, illetve ha a dohányzás az iskola területén bírósági tárgyalást követően újra előfordul.
4. A bíróság határozatában mellékbüntetésként korlátozza a diákot a szünetekben mozgásszabadságában, megjelöli, hol tartózkodhat, kijelöli a felügyeletet, az ellenőrzést gyakorló személy/eke/t, az ellenőrzés/felügyelet módját, meghatározza a mellékbüntetés hatályát.

Az Iskolabíróság álláspontja a késésekkel kapcsolatban

A késés az órától megzavarja a közös munkát a tanórákon, ezzel a későn jövő megsérti a már bent tartózkodó diákok tanuláshoz való jogát.

A rendszeresen előforduló, indokolatlan késéseket fegyelmi vétségnek tekintjük.

Az ilyen késésekben az együttműködési hajlandóság hiánya nyilvánul meg, ami az iskola egyik alapvető értékét sérti.

Eljárásrend, szankciók

Tavalyi döntésünk értelmében a szaktanár a hiányzási naplóban jelzi a késést. Az osztályfőnök tíz késés után felveszi a szülővel a kapcsolatot, 24 késés után az iskolabírószághoz fordul.

Ajánlás a lehetséges döntésekre:

- reggeli késések esetében az iskolába érkezés szabályozása, későlista a titkárságon
- napközbeni késések esetén későfüzet vezetése (a füzetet a tanár minden óra végén aláírja, jelzi a pontos érkezés ill. a késés tényét)
- a későfüzetet a szülő hetente aláírja, ezt az osztályfőnök ellenőrzi
- a későfüzet hatálya legalább egy hónap
- a diáknak a jelzőcsengetés elhangzásakor az óra helyszínén kell lennie
- a diák a tanárral együtt indul órára, vagyis legkésőbb jelzőcsengetéskor várja a tanárt a „start” helyén
- bérletmegvonás
- ezek bármilyen kombinációja

A bíróság döntését a körülmények mérlegelése után hozza meg.

Fontosnak tartjuk, hogy az iskolabírószág elé kerülő diák korábban kapjon lehetőséget a változtatásra – kapja meg tehát a szükséges figyelmeztetéseket, és jöjjenek létre az ilyenkor szokásos szóbeli vagy írásbeli megállapodások –, iskolabírószági eljárásra akkor kerüljön sor, ha ezek az intézkedések nem eredményeztek változást. Amennyiben az osztályfőnök ezt elmulasztja, akkor a késő diák ügyének megítélésében ez is szerepet játszik – a látszólag hasonló ügyekben hozott eltérő döntések viszont a döntések súlyát is relativizálhatják.

Budapest, 2005. december 6.

Iskolabírósági határozatok

Időpont: 2005. december 7.

Bírók: Surány Gábor (szülőbíró, Gamma), Horváth Gergely (diákbíró, JAM), Marosvári Péter (tanárbíró)

1. dohányzási ügy

Résztvevők: a panaszolt, a panaszolt édesanyja, a két panaszos osztályfőnök, 12 fő hallgató

Előzmények: A diákok osztályfőnökei panaszolták be, mert három alkalommal dohányzott az iskola udvarán. A panasz szerint panaszolttal több alkalommal is beszéltek a dohányzási ügyekről, de javulást nem tapasztaltak.

A tárgyalás: Panaszolt elismerte a panasz jogosságát mondván, tisztában van azzal, hogy megszegte az iskolai szabályokat. Panaszolt édesanyja is megerősíti, hogy Panaszolt elég sokat költ cigarettára (heti kb. 5 doboz cigarettára), ám mivel ő maga is dohányzik, nem érzi hitelesnek a dohányzást ellenző szavait. Panaszolt, elmondása szerint, a Poliház környékén bukott le mindhárom alkalommal. Itt, a dohányzó jó barátok körében nehéz megállni cigarettára gyújtás nélkül – mondta. Hozzátette, hogy az utóbbi időben csökkent a dohányzási eseteinek száma, s akár gesztust is hajlandó tenni együttműködési készségének kifejezéséül (reggelente leadja cigarettáját és tűzszerszámát osztályfőnökeinek).

A szülőbíró kérdésére panaszolt elmondja, hogy a 8. osztály 2. féléve óta nikotinfüggőnek érzi magát. Sikerült már egyszer leszoknia, de a társaság visszahúzta.

Határozat: Az Iskolabíróság 2006. március 31-ig hatályban maradóan

- intés fegyelmi büntetésben részesíti panaszoltat;

- korlátozza panaszolt szabad mozgását a Politechnikum udvarán: nem engedélyezi, hogy tanítási időben (8.00-15.30) a BIVÁK épületének vonalát átlépje; nem léphet a Poliház udvarára (következésképpen nem látogathatja az épületben működő büfét sem). A korlátozás megszegése automatikusan iskolabírósági panaszt von maga után. Ez esetben a bíróság a jelen határozatban foglalt fegyelmi büntetést „priusz”-ként veszi figyelembe.

Indoklás: A Bíróság döntésekor figyelembe vette, hogy a hatályos jogszabályok, az iskola belső szabályai is tiltják az iskola területén a tanulók dohányzását. Panaszolt e tények ismerete ellenére vétett a szabályok ellen. A határozatban a Bíróság kifejezésre juttatja az ügy súlyosságát, ugyanakkor segítséget kíván nyújtani panaszoltaknak abban, hogy a dohányzásra csábító helyzeteket elkerülhesse, így nagyobb eséllyel vegye fel a küzdelmet káros szenvedélye ellen.

2. dohányzási ügy

Résztvevők: panaszolt, egyik osztályfőnök (a panaszt tevő osztályfőnök képviselőjében), 12 fő hallgató

Előzmények: A diákok egyik osztályfőnöke panaszolta be, mert a tanuló három alkalommal dohányzott az iskola területén. (A két osztályfőnök késések és tanulmányi/viselkedési problémák ügyében is az Iskolabírósághoz fordul.)

A tárgyalás: A tárgyaláson megjelent (a panaszt tevő osztályfőnököt képviselő) osztályfőnök kéri a Bíróságot, hogy csak a dohányzás ügyével foglalkozzon, a panasz egyéb részleteit ne vizsgálja. Az indítvánnyal a bírók és a panaszolt is egyetért.

A panasz ismertetése után panaszolt egyrészt kifogásolta, hogy azt írásban nem kapta meg, másrészt vitatta a panasz jogosságát. A következőket állította:

- az első alkalommal, amelyet Kálmán Domoos tanár jelzett az osztályfőnökének, ő nem dohányzott, csak a környezetében tartózkodók;
- a harmadik alkalommal egy meg nem gyújtott cigaretta volt a kezében akkor, amikor a panaszt benyújtó osztályfőnök meglátta őt, s közölte vele, hogy ráutaló magatartást tanúsít.

(A második alkalommal – végül – csak egy mellékkörülmény miatt vitatta: felrakta-e a lábát, avagy sem.)

Panaszolt szerint egyik esetben sem tudatták vele, hogy „strigulát” kapott, így meglepetésként érte a hír, hogy (legalábbis hivatalosan) már három alkalommal is vétett a dohányzást tiltó szabályok ellen.

A bírók kérdésére a megjelent osztályfőnök nem adott újabb információkat a panaszban foglaltakhoz képest.

A Bíróság az adott körülmények között nem jutott elegendő információhoz az ügy tárgyalásának érdembeni folytatásához, ezért azt visszadta a megjelent osztályfőnöknek, s egyúttal arra kérte, hogy a panaszt megfelelő kiegészítés után (esetleg tanúk meghívásával egybekötve) újra nyújtsák be.

Két késési ügy

Résztvevők: panaszoltak, egyik tanuló szülei, a tanulók osztályfőnökei (panaszosok)

Előzmények: A diákokat az osztályfőnökök panaszolták be, mert késéseik száma már a 40-et is meghaladta.

Tárgyalás: A tárgyalás során egyik diák sem vitatta a panasz jogosságát. Az osztályfőnökök mindkét esetben a polis előírásoknak megfelelően jártak el (jelzés a szülőknek, majd szerződéskötés szóban, később írásban is). Az intézkedések tagadhatatlanul hoztak némi eredményt: a tanórai késések számának növekedési üteme csökkent, de sem a reggeli, sem a tanórai késések nem szűntek meg. Így fordulhatott elő, hogy az egyik tanulónak december 7-ig 33 reggeli (novemberben 14) és 13 tanórai (tehát összesen 46) késése, a másiknak 19 reggeli (novemberben 6) és 25 tanórai (tehát összesen 44) késése gyűlt össze. (Megjegyzés: 2005.12.07-ig összesen 63 tanítási nap volt!) A bíróság kérésére mindketten vázolták a késések okát. Leginkább az ébredés utáni tennivalók ütemes, megtervezett végrehajtásának hiányát (értsd indokolatlan „szöszmötölés”, iskolai cuccok reggeli összeszedetése, közlekedési eszköz komótos tempójú megközelítése) nevezték meg. Olyan objektív akadályozó tényező, mely a késéseket indokolná, nem merült fel. A tanórai késések okaként sem hangzottak el olyan tények, amelyek indokoltá tennék a késések számának ilyen mértékű növekedését. Leginkább a szünetben megkezdett baráti beszélgetések nehéz befejezése, „a tanóra kezdetén amúgy sem történik semmi”, illetve a büfé látogatása merült fel indokként.

Határozat:

Az iskolabíróság 2006.02.28-ig hatályosan

- mindkét diákot megrovásban részesítette;
- elrendelte, hogy mindkét diák reggelente 8.05-re érkezzen be az iskolába, a reggeli késések esetükben ettől az időponttól kezdve számítanak („feketelista”);

- mindkét diáknak előírta a későfüzet vezetését a következők szerint:

Ha 2005.12.08-tól számítva

- dec. 21-ig legfeljebb 4 késése van, akkor a füzet vezetése befejezhető, ellenkező esetben a füzet vezetését 2006.02.28-ig kell folytatni;

- 2006.január 31-ig bezárólag bármely időpontban a késéseinek száma meghaladja a 8-at, akkor a későfüzet vezetését újra meg kell kezdenie és annak vezetését 2006.02.28-ig kell folytatnia.

A későfüzetnek a következőket kell tartalmaznia:

- napi dátum, adott nap órarendje
- a tanórák neve mellett két oszlop legyen „nem késett”, illetve „késett x perccel” fejléccel, a megfelelő oszlopban helyet hagyva az órát tartó tanár aláírásának is; az aláírástól a diák köteles gondoskodni.

A későfüzetben kap helyet az a rész, ahol a diák a késések részletes indoklását köteles rögzíteni. Ezt a részt 2006.02.28-ig kell vezetni, minden más körülménytől függetlenül. A későfüzetet a diák minden héten (pl. az osztályidőn) köteles bemutatni az osztályfőnökeinek.

- ha 2006.02.28-ig – bármely időpontban – a diák késéseinek száma meghaladja a 12-t, akkor az osztályfőnökök kötelesek a diákot az Iskolabíróságon bepanaszolni, ahol a jelenleg meghozott fegyelmi büntetése „priusz”-nak számít.

Indoklás: Az Iskolabíróság a benyújtott panaszokat megalapozottnak találta, a bepanaszoltak indokait a panasz tárgyát illetően nem értékelte enyhítő körülményként. Súlyosbító tényként értékelte a Bíróság a késések igen magas számát és azok indokolatlanságát. Enyhítő körülményként értékelte az Iskolabíróság azt a tényt, hogy az osztályfőnökökkel kötött írásbeli szerződés megkötése óta mindkét tanulónál érzékelhető változás mutatkozott, mindketten együttműködési szándékukat fejezték ki a helyzet javítása érdekében.

Ítéletével a Bíróság szeretne rámutatni egyrészt a tárgyalt esetek súlyosságára, másrészt szeretné kifejezni, bízik abban, hogy a szerződéskötések nyomán megkezdődött pozitív folyamatok – a

bírósági határozat ösztönző hatásának is köszönhetően – a jövőben még erőteljesebben folytatódnak.

Az Iskolabíróság nevében,

Budapest, 2005. december 07.

Dr. Marosvári Péter, tanárbíró

3. dohányzási ügy

Időpont: 2005. december 12.

Bírók: Szöllösi László (szülő), Kolozsvári Norbert (diák), Szabó László

Résztvevők: panaszolt, panaszos szülei, osztályfőnök, két fő hallgatóság

Előzmények: A diákot osztályfőnökei jelentették fel, mert három alkalommal dohányzott az iskola udvarán, a BIVÁK épület előtt. Egyik nap a figyelmeztetés ellenére ismét elkapta az ügyeletes tanár. Az osztályfőnökök a második eset után tájékoztatták a szülőket.

Tárgyalás: Panaszolt elismerte a panasz jogosságát, tisztában volt az ide vonatkozó iskolai és általános törvényi szabályozással, illetve az iskolai következményekkel. Panaszolt magát rendszeres dohányosnak tartja, iskolán kívül is rágyújt. Édesanyja tud róla, a szülők engedélyé-

vel otthon is dohányzik. A panasz kelte óta a panaszolt nem bukott le az iskola területén, ez persze nem jelenti azt, hogy nem gyújtott rá. (Ezt az elemet a bíróság nem vette figyelembe a határozat meghozatalakor, csak a három bejelentett esetet vette alapul.) Panaszolt a bíróság hosszas ösztönzésére hajlandónak tűnt arra, hogy együttműködési szándékának kifejezéséül az iskolába érkezvén cigarettáját leadja a Titkárságon. Ez egy lehetőség számára, hogy a kísértésnek ellen tudjon állni, de azt senki nem fogja rajta számon kérni. Felvetődött megoldásként az is, hogy a szünetekben nem keresi dohányos társai társaságát.

Határozat: Az iskolabíróság a III. negyed utolsó tanítási napjáig hatályosan

- megrovás fegyelmi büntetésben részesíti a panaszoltat,
- továbbá korlátozza az iskola udvarán való mozgását oly módon, hogy tanítási időben reggel 8.00 és 15.30 között a BIVÁK udvarára nem léphet be, még a büfét sem látogathatja. Ezen korlátozás megszegése automatikus iskolabírósági feljelentést von maga után. Ez esetben fenti határozat a tárgyaláson figyelembe vétetik, súlyosbító körülménynek számít.

Indoklás: A Bíróság döntésekor figyelembe vette a dohányzásra vonatkozó hatályos jogszabályokat (minisztériumi rendelet), és az iskolai szabályokat. Panaszolt tisztában volt velük, ennek ellenére vétett. Súlyosbító körülményként vette számba a Bíróság, hogy panaszolt ugyanaznap – már egy figyelmeztetés ellenére – újból rágyújtott. Továbbá a panaszoltnak a bíróságon tanúsított passzív hozzáállását, nehézkes együttműködési hajlandóságát.

A bíróság reméli, hogy a fenti büntetés és korlátozás, és elsősorban a panaszolt önkéntes elhatározása segíti őt abban, hogy elkerülje a hasonló eseteket, ellen tudjon állni ennek a káros szenvedélynek.

Rongálási ügy

Résztevők: panaszolt, panaszolt osztályfőnöke, testkultúra-asszisztens, egy fő hallgatóság. Panaszoltat egyik szülője sem képviseltette, elmondása szerint a szülők nem kívántak élni a lehetőséggel, mivel úgy gondolták, hogy gyermeküknek magától kell helytállnia saját ügyében. Panaszos betegség miatt maradt távol.

Előzmények: Panaszoltat testkultúra-tanára panaszolta be, mert úszásórára menet a metró egyik fogantyúját leszakította. Az osztályt a panaszolt megbízásából a testkultúra-asszisztens kísérte az uszodába, aki végig tanúja volt az esetnek. A végállomáson a metróőrség kérdőre vonta a panaszoltat az esetért. Később az asszisztens bevonását követően engedték a panaszoltat eltávozni a helyszínről, rendőrségi eljárás nem indult ellene.

Tárgyalás: A panaszolt elismerte a feljelentésben leírtakat. Ezután részletesen el kellett mondania, hogyan történt az eset. Eszerint hosszas kísérletezés után, csak nehezen, többszöri próbálkozásra sikerült a fogantyút leszakítania a helyéről. Eközben több osztálytársa is tanúja volt az eseményeknek, egyikük biztatta is a cselekményre. A leszakított kapaszkodót a táskájába tette. Az esetet látva a kísérő tanár figyelmeztette a panaszoltat, hogy ne folytassa tovább a fogantyú csavargatását. A végállomáson az egyik utas bejelentésére már a

egyik utas bejelentésére már a metróőrség emberei várták a panaszoltat, és számon kérték rajta a rongálást. Később csatlakozott hozzájuk a kísérő tanár, felszólítására a panaszolt bocsánatot kért és visszaadta a fogantyút. Az örök ekkor még tanakodtak azon, hogy csináljanak-e rendőrségi ügyet az esetből, végül feltételezhetően a panaszolt ott tanúsított megbánásának, illetve a kísérő tanár határozott fellépésének és együttműködésnek köszönhetően (azon ígéret, hogy az esetnek mindenképpen lesz iskolán belüli számonkérése és következménye) az ügy iskolán belül maradhatott.

A panaszolt cselekedete okára nem tudott igazán elfogadható magyarázatot adni. Többek között azt mondta, hogy más ismerőseinek is van ily módon „begyűjtött” fogantyújuk, továbbá a legénykedés, a mások előtt való bizonyítás, a virtus vezérelte. Buzdításként hatott rá egyik osztálytársa bátorítása is. Fontosnak tartotta elmondani, hogy cselekedetében az ismerősök jelenléte komoly mozgatórugója volt tettének, mert egyedül nem csinálta volna. A panaszolt megbánta tettét, sőt szerinte szükség is volt erre a még időben jött számonkérésre, mert félt, hogy később még tovább folytatta volna a rongálást. Otthon szüleivel beszélt az esetről, és osztálykeretben is volt szó róla. Ezen formálódott a gyerekek véleménye az esetről. Az egyik osztályfőnökkel arról beszélgettek, hogy milyen erkölcsi, etikai vonatkozásai vannak az ügynek. Többek belátták az eset tarthatatlanságát, elítélték, de voltak olyanok, akik elismerően nyilatkoztak (!).

A panaszolt osztályfőnöke a tárgyaláson a panaszoltról elmondta, hogy szorgalmas, jó tanuló, eddig különösebb probléma nem volt vele, az osztályban jelenleg még a helyét kereső ember, de egyáltalán nincs periférián. Sajnos rossz módját választotta a kitűnésnek.

Határozat:

- Panaszoltat az Iskolaíróság intés fegyelmi fokozatban részesíti, melynek hatálya az idej tanév vége.

- Továbbá a legközelebb megjelenő **Periferia** ba írnia kell egy bocsánatkérő levelet az egyik osztályfőnök jóváhagyásával, kommentár és név nélkül. A levelet mindazoknak kell címeznie, akiknek cselekedetével szerinte ártott, akiknek kellemetlenséget okozott. Meg kell fogalmazza benne az ügy tanulságait is.

- Tevőlegesen járuljon hozzá az osztály vagy iskola épüléséhez, szépüléséhez, végezzen valamilyen alkotó munkát, ami látható módon jelenik meg. Ebben neki kell a kezdeményezőnek lennie.

Indoklás: A bíróság előtt a rongálás ténye bizonyosodott. Az iskola elítéli a normális egymás között élés szabályainak felrúgását, a közös tulajdonban történő bármilyen károkozást. A panaszolt cselekedete sokaknak okozott kellemetlen perceket, következményei akár az iskolán túl is mutathattak volna, ami rossz híret kelthette volna az iskolának.

Súlyosbító körülményként értékelte a bíróság, hogy anyagi kár is keletkezett, hiszen a helyreállításnak költségei lesznek. Enyhítő körülményként vette számba a bíróság a panaszolt lebukásakor, azóta és a bíróság előtt tanúsított megbánó magatartását, feltáró vallomását, együttműködőkészségét. Eddigi politechnikumi ténykedésére nem volt panasz. Cselekedete nem volt előre megfontolt, hirtelen ötlet vezérelte. Belátta, hogy tetteivel sokaknak ~~Arbit~~ bíróság reméli, hogy az ügy körüli események, az azzal járó – magának is okozott – kellemetlen perceket, az osztályban, környezetében és a bíróságon történt beszélgetések helyére teszik a panaszolt gondolkodásmódját, tanult

belőlük, és hasonló eset már nem fordul elő. Reméljük, hogy a továbbiakban hasznos, építő tagja lesz osztályának, az iskolának.

Az Iskolabíróság nevében:

Budapest, 2005. december 14.

Szabó László, tanárbíró

A határozatok ellen 15 napon belül írásban lehet fellebbezni az iskolabíróság titkáránál.

Ami a múltkori számból kimaradt:

Kellemetlen perceket

Kellemetlen perceket okoztam az osztályfőnökeimnek azzal, hogy visszaéltem a bizalmukkal, és elloptam a dohányt. A szüleimnek, hogy loptam és nem vallottam be. A gondnoknak, hogy nem tudott rágyújtani. Az iskolának, mert rontottunk a jó hírnevén.

Aláírás

Az osztályügyeletek értékelése

Osztály	kötelező feladatok (max. 15 pont)	szabad szolgáltatások (max. 30 pont)	Összesen (max. 45 pont)
AzBest (11.)	15	18	33
ALfonZOO (11.)	9	16	25
AttiTüd (12.)	15	0	15
Kabaré (11.)	15	0	15
Poly-P (12.)	7	1	8
AnZsu (12.)	3	0	3

Budapest, 2005. december 15.

Az ügyeleti bizottság nevében: Jakab Judit

Bartók-maraton

December 10-én, szombaton egy maroknyi csapat Bartók Béla halálát sem megvető bátorsággal és kitartással végighallgatta az isteni BÉBÉ és Preiszner Miklós nyolc órán keresztül tartó szárnyalását.

A menü a 60 éve elhunyt zeneszerző legbefogadhatóbb műveiből és a hozzájuk fűzött történetekből, magyarázatokból állt. Tétélesen:

- (fiatalkori) hegedűverseny
- Allegro Barbaro
- A kékszakállú herceg vára
- Csodálatos Mandarin (videó: Szegedi Kortárs Balett)
- Tánc szvit
- zongoraverseny (dvd)
- Zene húros, ütős hangszerekre és cselesztára
- Cantata Profana
- Concerto
- zongoraverseny (dvd)

Köszönjük, Miklós, a lehegerlő felkészültségedet és Béla bácsinak a helyenként elvárásoló, másutt elgondolkodtató vagy éppen sokkoló, de mindenképpen tiszta forrásból merítő, összességében pedig nagy élményt jelentő műveket.

A túlélők: Benkó Tomi, Bukta Emese, Deák Zsófi, Fekete Ádám, Gáspár Vince, Imre Dani, Jakab Judit, Majer Tibor, Meggyesfalvi Bogi, Mendlik Hajci, Molnár Bálint, Oláh Panni, Székács Tamás

Oktatási Miniszter

Tisztelt Igazgató Asszony! Tisztelt Igazgató Úr!

Az új felsőoktatási képzési rendszer bevezetéséhez érkezünk, amely csak akkor lehet eredményes, ha a közoktatásban tanító pedagógusok, a továbbtanulást tervező tanulók és szüleik teljes részletességgel megismerik az új rendszer jellemzőit, a továbbtanulással elérhető lehetőségeket. Ennek érdekében kérem, hogy az intézményében dolgozó pedagógusokkal, a tanulókkal, a szülőkkel a lehetséges fórumokon (osztályfőnöki óra, szülői értekezlet, diákforum, tanári értekezlet stb.) szíveskedjék megismertetni a továbbtanulás szempontjából is fontos változásokat.

Tisztelettel tájékoztatjuk, hogy a Magyar Köztársaság Országgyűlése 2005. október 10-én elfogadta a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény módosítását, amely lehetővé teszi, hogy a magyar felsőoktatás a 2006. évben teljes körűen átálljon az Európai Felsőoktatási Térségben általánossá váló többciklusú, lineáris képzésre. Ezáltal az új felsőoktatási képzési rendszer váltja fel a hagyományos duális rendszert, új perspektívát nyitva a továbbtanulni vágyó fiatalok európai léptékűvé bővülő mozgásterének kialakításához.

Ma már minden, az oktatás terén tevékenykedő állampolgár számára ismerősen cseng a fogalom: Bolognai Folyamat. A kontinens versenyképességének növelése érdekében Európa kormányai a minél gyorsabb változás mellett döntöttek: 1999-ben 29 ország (köztük hazánk) képviselője írta alá a Bolognai Nyilatkozatot. Az ebből kinőtt Bolognai Folyamatban részt vevő 45, zömében európai ország vállalta, hogy felsőoktatását hozzáigazítja ahhoz a többlépcsős angolszász oktatási modellhez (alap-, mester és doktori képzés), amelyet a világ legjobb egyetemeinek többsége követ, s ez által oktatási rendszereit összehangoltabbá és versenyképesebbé teszi.

A magyar felsőoktatás e reformok előtt duális szerkezetű volt, és e rendszerben 214 főiskolai és 199 egyetemi szakon lehetett végzettséget és szakképzettséget szerezni. A magyar felsőoktatás jelenlegi képzési szerkezetét 2006-tól felmenő rendszerben új képzési szerkezet váltja fel (néhány képzés esetében ez már 2004-ben ill. 2005-ben megtörtént). A kísérleti jelleggel beindított képzésekre kiemelkedő volt az érdeklődés és az elért pontszámok, a túljelentkezések magas minőséget vetítenek előre.

Az új rendszerben az első képzési szint az alapképzés, mely 6-8 féléves. Az alapfokozatot nyújtó első ciklus a munkaerőpiacon hasznosítható szakmai ismereteket ad a végzés utáni elhelyezkedéshez, egyúttal megfelelő elméleti alapot is nyújt az adott szakterületen a tanulmányok azonnali vagy későbbi, néhány éves munkavégzést követő folytatásához, a mesterfokozat megszerzéséhez. A mesterképzés 2-4 féléves (kivéve a tanárképzést, amely 5 féléves), s ennek szintén két kimenete van: a munkaerőpiac, illetve a doktori képzés, amely a tudományos fokozat megszerzésére készít fel, és e képzési piramis csúcsát jelenti.

Az első képzési ciklusban a korábbi 413 szak helyett 101 új alapszak indul 2006-ban. Jelenleg intenzív munka folyik ezek akkreditációja, és a rájuk épülő második ciklusú mesterszakok kidolgozása érdekében. Természetesen az alapszakok rendszeréhez mester szakon folytatási lehetőségek kapcsolódnak. Az alapidiploma megszerzését követően többféle mester diploma szerezhető. A mesterképzés szakstruktúrája nem fogja leképezni az alapképzést, itt jóval több szak lesz: már több mint 200 mesterszak kidolgozásra került (és újabbak vannak folyamatban), s e szakok akkreditációja folyamatos. Hat szakon (orvos, állatorvos, gyógyszerész, fogorvos, jogász, építészmérnök) osztatlan képzésben vehetnek részt a jelentkezők, ezeken a szakokon alapképzésben nem szerezhető fokozat.

Az osztatlan képzés a mesterfokozat megszerzésével zárul. A művészeti képzés szintén kivételes helyzetben van, de csak átmenetileg: e területen 2006-ban még a hagyományos főiskolai és egyetemi szakokon történik a beiskolázás, 2007-től azonban e terület is átáll a többciklusú rendszerre.

Az új képzési rendszer legfontosabb jellemzője, hogy minden olyan szakképzettség megszerzhető benne, amit eddig meg lehetett szerezni a magyar felsőoktatásban, csak a hozzá elvezető utak módosultak, vagyis semmi nem veszett el, csak (majdnem) minden átalakult. Átalakult, de ez az átalakulás nem az egykori ötéves egyetemi szakok kettévágását, vagy négyéves főiskolai szakok háromévesre tömörítését jelenti, hanem a munkaerő-piaci igényeknek megfelelően új alapszakok létrehozását.

A képzési szerkezettel kapcsolatos változások lényegének rövid ismertetésén túl engedje meg, hogy felhívjam a figyelmét, hogy az Oktatási Minisztérium elkészített egy elektronikus kiadványt Új, európai úton a diplomához címmel, mely részletesen bemutatja a többciklusú felsőoktatási képzésre történő átállást, felsorolva a többciklusú képzési szerkezet új alapképzési szakjait, amelyek 2006-tól indulnak a felsőoktatási intézményekben, s ezen túlmenően is számos hasznos és fontos tudnivalót, információt tartalmaz. A kiadvány október végén kerül fel a minisztérium honlapjára (www.om.hu). Kérem, hívják fel erre tanártársaik, diákjaik és a szülők figyelmét is, hiszen az abban foglalt információk nagyban megkönnyítik a pályaválasztást, valamint a december közepén megjelenő felvételi tájékoztatóban való eligazodást.

Kérem, hogy szíveskedjék gondoskodni arról, hogy intézménye információs csatornáin, honlapján az érdeklődők elérhessék a szükséges információkat. Kérem, tegye lehetővé, hogy leveletem az iskola tanárai, diákjai, a szülők megismerjék.

Az Oktatási Minisztérium munkatársai az új felsőoktatási rendszert az OKÉV által szervezett rendezvényeken bemutatják. Az említett kiadvány mellett a Bolognai Folyamatról nagyon sok további információ található az Oktatási Minisztérium honlapján, s az érdeklődők kérdésekkel is fordulhatnak az Országos Felsőoktatási Információs Központhoz az info@felvi.hu e-mail címen.

A továbbtanulókért viselt közös felelősségünk, hogy az átállás zökkenőmentes legyen. Ehhez kívánunk segítséget nyújtani a kiadvánnyal, s ehhez kérjük az Önök, a pedagógustársadalom partnerségét is.

Segítő közreműködésüket kérve munkájukhoz sok sikert kívánok!

Üdvözlettel

Budapest, 2005. október 25.

Dr. Magyar Bálint

Aquilla non capit muscas*

Háton hátizsák, hátizsákban termosz, termoszban tea. Még forró. Négy-öt fős csoportokban ácsingózunk a Normafán útra készen. Egy srác a kezeit gyűrögeti, és az otthon hagyott kesztyű miatt hóbörög. Mellette Wágner tanárnő a termoszsal bajlódik, amott az öcsém fakarddal a kezében idézi fel A Gyűrűk Ura éjszakai jeleneit. Mindenki erőt gyűjt.

Egy csapat lóg csak ki a sorból. Egy megtermett tanárembert és két felettebb jóképű negyedikes srácot négy nyughatatlan lányka vesz körül.

Megszólalásonként múlják fölül egymást decibelben, fejhangon fecsegnek, mit fecsegnek, sikítózna osztálytársakról, első csókokról, rémisztő sötétségről. Szóval igyekeznek megmutatni a két „nagyfiúnak”: ők aztán belevaló csajok. – Ezt nem éljük túl! – néz egymásra a két András, és azon gondolkodnak, tulajdonképpen mi a fenét keresnek itt?

Történt egy szépnek induló kora őszi délután, hogy a négy golyagrácia felkereste Lajost: kísérje el őket a túlélőtúrára, mert egyedül se merszük, se joguk a nevezésre. Az egyesek szerint még csak hatvanas éveiben járó testkultúratanár elolvadt az akkor még ártatlanul mosolygó an-gyalkák láttán, majd túróképessége határának tudatában felkérte a két negyedikest, segítsenek gardírozni a lányokat. Hogy igent mondtak, most megpecsételni látszott sorsukat, legalábbis ezt a péntekről szombatig tartó orradó lejjátaközni. (A tavaly sűrített tejjel megajándékozott versenyzőknek persze mondhatott bárki akármit, gondosan a hálósákba göngyölték a palacsintakészletet.) Most alma, kukoricakonzerv, étcsokoládé, párizsi, krémsajt, májkrém és kenyér az elemózsia. Míg a két András minden eszközt bevet, hogy akár csak egy pillanatra is elhallgattassa a szörnyecsskéket, Lajos rájön, hogy kevés... a két melegítő és a pizsama, ami alatta van. Túl hideg az idő. Megpróbál felhúzni egy narancssárga sínad-rágot, de már az első mozdulat végzetesnek tűnik. Furcsa nyögés kíséri a tanerő arcára kiülő fájdalmas grimaszt, mire megdermednek még az egyfolytában beszélő csajok is, és próbálják megtámogatni a láthatólag elgyengült

pedagógiai vezetőt. – Segítsünk? – kérdi a két András odaadással. De diabolikus derű váltja fel az öregkor minden nehézségét megtestesítő arc kifejezést, és kiderül, hogy az örökösen a korával heccelt Lajos csak ugratta őket.

Néhány óra elteltével már semmi nem ilyen vicces. Míuszokban ténferegnek keresztül-kasul a budai hegyekben, a libegő helyett Budakeszin kötnek ki, aztán a libegő felső végállomása helyett az alsón, onnan felmászna az omladozó sziklákba kapaszkodva, négykézlábra ereszkedve a végelgyengülésben, ekkortájt már kel a nap, és mivel minden állomásra időben kell megérkezni, gyakran futna, például a 11-es busz végállomásától az Árpád kilátóig felfelé, több mint egy kilométert. Ilyenkor Lajos és az egyik segéd nekilódul, egy-két perc elteltével az ifjú padawan hátrahagyja batyuját az ekkor már csak Sancho Panzaként lihegő Lajosnak, aki – becsületére legyen mondva – a beszélni is alig bíró kislányok előtt ér célt.

Hanem az utolsóelőtti távnál azt mondja, most ő fut. – Nem lesz ebből baj? – rémülnek meg az Andrisok. – Fiúk, nyugi! – feleli Lajos, s hozzácsapja a sok hosszú év alatt elcsépelet szlogent, miszerint ő elsősorban pedagógus, de másodsorban sportember. Azzal elrobog.

Röpke fél órával később büszkén várja fenn a csapatot, testtartásával jelezvén (sas?), hogy megmentette őket a kieséstől, de azok csak nem jönnek. Olyan „lassú gyilkos” emelkedő vezet ugyanis a tévétoronyhoz, amely kifog a kislányokon. Egymás után dőlnek ki a szó szoros értelmében. Andris próbálja tartani bennük a lelket, közös éneklésbe kezd -ene, ha tralalázna rajta kívül bárki más, de túlságosan fáradtak, csaknem fél napja gyalognak már...

A sasszem a hegytetőről kémleli a kanyart, ahol egyszer csak befordul a kis csapat, legelő Andris, kezében a legkisebb lány. Egészen filmesre sikeredne a bevonulás, csak valami igazán szívhez szóló giccses zene hiányzik, amikor a kis Flórácska önérzete feltámad, és a fiú karjaiban rugdalózva sipítani kezd: – Csak a kanyar előtt kapott fel!

S. T. A.

*A cikk először a Népszabadságban jelent meg. Ez a szerző „polis” verziója.

Hát ezt is túlértük!

– Na, csá’! Jössz este bulizni?
 – Ááá nem, este túlélő lesz!
 – Jajj, *(itt egy nagyon csúnya ige szerepelt)! Hát mi a ***(itt pedig egy nagyon csúnya főnév)-ért mész oda?

A fenti – kultúráltnak cseppet sem mondható – társalgás november 19-én délelőtt hangzott el szeretett tanintézményünk tanárijának ajtaja előtt, és nem is retorikai épületesége miatt idézem, hanem a nagyon rövid és lényeglátó kérdésfeltevése végett. Ezt a lakonikus tömörséggel megfogalmazott kérdést ugyanis bizonyosan valamennyi túlélő feltette magának legalább egyszer a túra folyamán, mondjuk mikor az éjszakai erdő közepén a süvítő jeges szélben, éhesen és fáradtan immáron sokadszorra kellett felvászorogni egy újabb hegyoromra.

A választ azonban már jóval nehezebb ilyen velősen megfogalmazni. Nyilván kinek-kinek más nyújtja az örömet. Valakit a közösségi élmény, a társaság vonz, s van, akit egyszerűen csak kihívás. Más a cél átlépése nyújtotta extatikus érzés élménye csábít ide, s persze azon túlélők száma sem lehet kevés, akiket a túlélőtúrák egyetlen biztos és állandó pontja: a jelentékeny mennyiségű kukoricakonzerv és sűrített tej csábít újra és újra erre a kalandra. Bár itt meg kell jegyezni, hogy ez utóbbi csemege ez alkalommal sajnos elmaradt. (A rossznyelvek szerint egyébként ezzel magyarázható, hogy a megszokottnál nagyobb arányban érkeztek be a célba a csapatok...)

No, de hogy az elején kezdjem, hát az a fene nagy titkolódzás, melyet a rendezők ezúttal is tanúsítottak, nem érte el a célját. Aki ugyanis csak egy kicsit is utánagondolt a megismerhető információknak (én meg tettem), miszerint a résztvevők igen sokan vannak, a tízórás gyülekező – figyelembe véve a startoltatás éjféle kezdetét – pedig meglehetősen későn, annak egyértelművé vált, hogy ezúttal a túlélés nem lesz túl messze. Sőt mérlegelve a lehetőségeket simán ki lehet következtetni, hogy a megmértetés a Budai hegységben lesz, továbbá azt, hogy a Moszkva térről a 21-es busszal, két turnusban fogunk feljutni a Normafához, és hogy... (na jó, lehet hogy kicsit túloztam). Ám azt, hogy a Deák téri átszál-

lásnál egy farka metróellenőr próbálja keresztülhúzni a szervezők számításait, valószínűleg senki sem láthatta előre. Még szerencse, hogy Mihók Viki hatalmas lélekjelenlétről téve tanúságot egy személyben öt ellenőr figyelmét volt képes lekötöni addig, míg a százhuszonakárhány metrójegyekkel nem éppen túlsúfolt hátizsákos ifjú átosont a köztük. E hőstett persze joggal csálhatott mosolyt a túlélők arcára, mely azonban a buszról való leszállás után a metsző hideg hatására egyhamar ajkukra fagyott. A cirka húsz csapat úgy egyórás procedúra után aztán rendben el is indulhatott.

A túra vonalvezetése röviden úgy képzelhető el, mint a vidámpark hullámvasútja. Először lassan fel, aztán meg le. És aztán ugyanez vagy még nyolcszor. Bár nagyon úgy tűnt, hogy mindig sokkal magasabb csúcsokra kellett felmennünk, mint amiről aztán lejtöttünk. Ezt is nyilván a leleményes szervezők találták ki így.

Az időjárásról annyit, hogy erre az estére az időjósok több tévécsatornán is – a megszokottól merőben eltérve – közel egybehangozóan jelentős lehűlést és fokozódó északi szelet prognosztizáltak, és ezúttal kivételesen nem tévedtek. Sőt... Így azok, akik cicanadrággal vagy jégeralsóval, valamint kesztyűvel és sállal is készültek, jól tették.

A résztvevőket csupán az vigasztalhatta, hogy a szervezők, az egyes ellenőrző pontokon lévő állomásfőnökök helyzete sem volt jobb, hiszen az éj közepén négy-öt órát álldogálni egy parkolóban, vagy üldögélni egy hideg kocsiban, esetleg hálósákba pólyáltan feküdni egy süvítő szélről cúgosan imbolygó fatákolmányban és várni a csapatokat, sem lehetett sokkal kisebb kihívás. (Ezúton szeretném megköszönni a szervezőknek és segítőknek a példás helytállást.) Persze nekik biztosan több kukoricakonzerv jutott. Úgy könnyű!

A tanerők egyébiránt ezúttal is kitétek magukért: két teljes csapatot is kiállítottak, sőt még egyéb különítményekben is voltak elszórtan. Sajnos az indulás után már csak arról írhatnék, hogy mi történt a 12 óra leforgása alatt velünk, azaz a tanerőkkel. Noha írásom – minthogy a Polis tanerők egytől egyig roppant

jófej emberek – így is módfelett humoros és érdekes esetek füzérére adná, ám nem akarom, hogy azt mondják a nyájas olvasók, hogy e lapokon öntömjénezés folyik. Ezért a tanerők kalandjaiból – hogy az iskolánkra oly’ jellemző belterjesség azért ezúttal se hiányozzék – csak néhány, a szélesebb olvasóközönség számára is tanulságos epizódot ismertetek.

A két tanári csapat a szervezők többszöri felszólításának eleget téve teljesen külön volt kénytelen nekiindulni a távnak, ám az első állomáson – a sors furcsa játékának köszönhetően – teljesen véletlenül bevárta egymást, s innen már közösen folytattuk a túrát. Igaz, hogy ezáltal a szabályokat némiképpen áthágtuk, s így az – Ez nem igaz, komolyan mondom rosszabbak vagytok, mint a gyerekek! – szmeskői kijelentés is beigazolódott, melyet már a jelentkezés körüli hercehurcák miatt a fejünkhöz vágott.

Mindenekelőtt ki kell emelnem a tanerők hölgytagjait: Kocsis Márti, Szabó Enikő és Wágner Kriszti (Krisztivel szemben törleszteni valóm van. Helyesbítés: A tavaszi túrabeszámolómban méltatlanul élcelődtem Krisztin, és nem volt a valóságnak megfelelő az az állításom sem, hogy Kriszti alva járt. Ezzel szemben az igazság az, hogy Kriszti nem is járt alva. Továbbá galád módon női mivoltából adódó tulajdonságait némiképp felnagyítottam, hogy ezáltal érjek

el ironikus hangvételt. Belátom, ez nem volt helyes dolog. Krisztitől ezúttal is bocsánatot kérek.) példás helytállással és széles jókedvvel teljesítették a huszonöt kilométeres embert próbáló távot, dicséret illeti őket. A tanerők férfitagjaira sem lehet panasz, akik közül most csak Domót emelném ki. Egyrészt azért, mert önfeláldozóan végigcipelte a még vajúró múltjából megmaradt, sisakra aplikált és különböző súlyos tartályokhoz csatlakoztatott karbidlámpáját azért, hogy nekünk világítson. (Igazán nem láthatta előre, hogy a telihold nyújtotta holdvilág önmagában is tökéletes látási viszonyokat fog nyújtani, s így lámpája e túrán teljesen feleslegesnek bizonyult. (Ráadásul a karbid – mint azt tapasztalhattuk is – hideg fénnel ég, ami meg aztán tökéletesen hiábavalóvá is tette.)).

Másrészt Domó mint vezető csúnyán bevitt minket a susnyásba. Legalábbis erre gondolhattak azok, akik láttak minket a bozótosban vergődni. Az igazság viszont az volt, hogy a túra unalmasabb részét Domó azzal próbálta feldobni, hogy letérve a széles, fehér murvával felszórt sétányról jelentősnek vélt levágást kívánt eszközölni egy völgyön keresztül. Arról, hogy ez a hely pont a Budai hegység azon része volt, mely megtévesztő hasonlóságot mutat a dél-amerikai dzsungel buja, áthatolhatatlan aljnövényzettel átszótt esőerdőivel, már igazán csak véletlen tehetett. A rövidítés sajnos nem igazán sikerült, vezetőnket követve folyamatosan enyhén balra tartottunk, aminek köszönhetően félóra küszködés után sikerült pont oda kilyukadnunk, ahonnan elindultunk. És a harmadik eset is Domónak volt köszönhető ott, ahol túránk utolsó szakaszában ösvényünk egy patakon haladt át. A vízmosás fölé egy hatalmas tölgyfa ívelt be oly módon, hogy ha a patak medrét egy félkörívként írjuk le, akkor egy benyúló ág áthaladt ennek a képzeletbeli körnek a középpontján. Ide egy hegymászó kötél volt felerősítve, melynek hossza fél méterrel volt csak rövidebb, mint a patak alja és a felerősítés közötti távolság. S mint-hogy a vízmosás szinte egy szabályos félkörív volt, így a kötélen az egyik oldalról elrugaszkodva a patak falától alig fél méterre közel húsz méter hosszán, cirka 35 km/h-s átlagsebességgel egy kisebb, az előző képzeletbeli körrel megegyező ívű, de annál fél méterrel rövidebb sugarú kört leírva lendülhettünk át a

túloldalra. Majd pedig onnan vissza. (Ha egyszerűbben akartam volna fogalmazni, azt is írhattam volna, hogy egy fél órát önfeledten hintáztunk, de kicsit kedveskedni kívántam a matematika munkacsoportnak.)

A szombat délelőtt pedig káprázatos napsütéssel ajándékozott meg minket, és a testetlelket melengető sugarakban fürdőzve, jókedvűen értük el túlélésünk utolsó állomását, a Hármashatár-hegy oldalában lévő repülő oázist, ahol a báránnyelű tarkított tengerkék égen lebegő kecses vitorlázó repülőgépek és cikázó cifra siklóernyők színes kavalkádjának látványa ejtett rabul minket. Illetve nem is.

Ekkor ugyanis már a kutyát nem érdekelte az a sok hülye, akik ott repkedtek ahelyett, hogy otthon a forró vízzel teli kádjukban üldögéltek volna. Mi ugyanis már csak erről ábrándoztunk, miközben átfázva és fáradtan láttunk neki az utolsó jéghideg páncélos kukoricának, mert már csak az maradt.

Aztán még egy utolsó erőfeszítés, és lebortokáltunk Hűvösvölgybe, ahol már távolról megláttuk Szmeskó János csillogó kobakját! Örömmel nyugtázhattuk hát, hogy ezt is túléljük!

Adorján András

Van élet a sulis után!

Délutánok a ZERO_18-ban

Nyitvatartás: reggel 8-tól délután 5-ig a Poliházban

Játszóház: kártyák társasjátékok

Diafilmvetítés 2

Hamarosan...

Figyeld a plakátokat és a PoliRádiót

kávé . tea . üdítő . szendvics . sütemény . saláta

Quiz UK vetélkedő

A British Council és a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár 7.-10. évfolyamos diákoknak angol nyelvű internetes vetélkedőt hirdetett, mely három fordulóból állt. Háromfős csapatok nevezhettek. Kétszázötven csapat vett részt a versenyen, ebből 29 a Poliból. A negyedik fordulóba, a döntőbe 11 csapat került, 103-94 pontos eredménnyel, így a Poliból a 96 pontot elérő Ribizlicskék csapat (**Nagy Szilvi, Nagy Kriszta és Szőke Bea** az M&Ms osztályból) is. Szép eredményt ért el az Emberek (**Raman Szundar** (KARMA), **Lovas Bence, Erkel Kristóf** (P)Olympos) – 92 pont –, és a Good Girls (**Filák Szilvia, Rozgonyi Júlia** (TiBor) – 91 pont –csapatok is. A döntőben részben különböző jeleneteket kellett előadni, részben különböző témakörökhöz kapcsolódó feladatokat kellett megoldani. A lányok végül az 5. helyen végeztek, részvételükhöz gratulálunk!

A munkacsoport nevében:

Arnold Éva

Ui.

A Nemzeti Tankönyvkiadó honlapján (www.ntk.hu) újabb internetes vetélkedő indul 2006 januárjától középiskolás diákoknak. Ez most egyéni verseny lesz, egy minta feladatsor már elérhető.

Az angol munkacsoport által megrendezett első (hagyományteremtő célzatú)

Betűzési verseny (spelling contest)

részvevői helyezési sorrendben:

I. korcsoport

1. Sáfrán-Kovalik Rozália (Non-Stop)
2. Szekeres Szilvia (Non-Stop)

II. korcsoport

1. Méreg Balázs (AzBest)
2. Kolozsvári Zoltán (AlfonZoo)
3. Holub Vivien (AzBest)
4. Hahn Zsolt (AlfonZoo)

Köszönjük a részvételt és gratulálunk a nyerteseknek!

A következő negyedben **Kiejtési (pronunciation) versenyt** rendezünk, figyeljétek majd a hirdetményeket!

Angol munkacsoport

Kapkodó pingpong nálunk

Temérdek szervezőmunka: egyeztetés, tárgyalás, pályázatírás, felügyelőtanár-keresés (és mindezek persze amolyan „polis diák módjára”) után végre eljött december 9-e. A program fél háromkor kezdődik. Negyed kettő van. Ők jönnek (lassan), mi pedig sehol sem tartunk. Kell kaja: zsíros kenyér... Minden bizonnyal isznak is valamit: teát, mi mást. Igen, nagyszerű, kenjünk kenyeret (lehetőleg száz embernek), na meg forró víz is kell... minél több. Misike, drága, te karikázd az ubit, addig én megyek a konyhára jópofizni a rottyogó lábas mellé (mert addigra persze már rottyogott).

Hiába, a XXI. század biokultúrája már megint keresztbe tesz nekem. Otthon ki gondolná, hogy jól megszokott mocsarával ellentétben az üzemi teába bizony nem kevés citrom és cukor is kell... Én nem. Hát akkor gyorsan-gyorsan (na nem mintha eddig nem lett volna elég nagy a kapkodás), irány kunyerálni a büfébe. Vésztartalék filléreimet markomban szorongatva, legbájosabb mosolyommal jelenek meg az alagsori büfében... Kis kezi' csokolom, nem-e lehetne-e, hogy... DE, lehetne. Sőt, még a mosolyom is túl bájosnak bizonyul, pénzt nem fogad el (KÖSZÖNÖM!!!). Akkor újra konyha: fű, cukor, citrom... ez a sorrend. Nem gondolod, kisfiam, hogy bődönteába kevés a pohárcukor, pohárcitrom? Gondolom, gondolom, de hát ez van. Vagy nem, mégsem ez van. Előke-rül a Poli vész citrom-cukortartaléka a kartondoboz mögül meg a hűtőgép alól. Kész a tea, köszönöm, köszönöm, köszönöm stb.

Kenjük, vágjuk, visszük, öntjük... lassan már egy órája. Még egy gyors kör, hátha mégis valakinek pingpongozni támad kedve. NEM. Sebaj, elegen leszünk. Az utolsó tízperc szünet. Most már lesz, ami lesz, vagy aminek lennie kell.

Kisgyerekek nagy táskával. Megjöttek. Megszeppent fogadás. A titkárságtól a tornaházig gyors, szolid, kényszeres, kínos kézfogások ezrei. Na meg a nevek. Csak heten vannak (mi lesz a félezer zsíros kenyérrrel???), de egy Iliásznyi nevet zúdítanak a fejemre... Semmi gond, van egy Balogh, majd őt egzeciroztatom. Na hát akkor elmondom az egyszerű képletet, ami alapján párokra lesztek osztva. Először a polisok számot kapnak 1-től 7-ig, ti meg betűt, ilyen terjedelemben. Az A-1 páros játszik a G-7 párossal két meccset (kis szájhúzás, egyénire számítottak, de végül is győznek az ész-érvek), aztán csere körbe, majd páronként újra, aztán a polisoké a betűskála és... NYUGI, MISI!!! Vedd észre, hogy ez csak neked olyan nagyon egyszerű (nemhiába: matek tag-1). Maradjunk inkább a félrandom verziónál. Majd Lulu könyvel (- Ugye nem gond? - Nem.)

A pingpongszakkör legjobbjai... Őket küldték ellenünk. Megtisztelő... Személy szerint több sikerélményem volt eddig a deriválásban, mint most a pályán. Nemhiába, hogy én csak ötévesekkel vagyok hajlandó élesben versenyezni... Szóval jobbak (de azért nem tragikus a helyzet).

Ők lassan mennének, a zsíros kenyér elfogyott, tea már egy csepp sincs (biztos lukas volt a bödön)... én meg mosogatnék, persze végül a Titi fog, de ezt most még nem tudom. Na, Misi, akkor magyarázd el nekik, hogy bár ez nem látszik, de mi voltunk a jobbak, aztán hadd menjenek! Fájó búcsú, könnyes szemek. Jó volt. Legközelebb Ti jöttök hozzánk, mondja a kísértő. Jó, mondjuk mi. A mi tornatermünk nagyobb, mondja az egyik diák (tőlük). Nekünk meg négy van, vágom rá hirtelen, sőt a nagytermet meg is mutatom az egyik kíváncsiskodónak. Hüledeznek... Majdnem itt hagyják, de végül kiabálva utánuk szalad. Viszlát.

Balogh Dávid

IRODALMI HÁZI VERSENY

AZ OKTÓBERI-NOVEMBERI FORDULÓ MEGFEJTÉSEI

1 A 18. századi Holmi Bessenyei György nevéhez kapcsolódik. A jelenlegi főszerkesztő Réz Pál, a rovato-
kért Radnóti Sándor (bírálat), Várady Szabolcs (vers), Závada Pál (széppróza), Fodor Géza, Szalai Júlia (fi-
gyelő) felel (10 pont)

2. A hangszimbolika – Szerzők, művek: (10 pont)

- a) Varró Dániel: Borbála (Kosztolányi Dezső: Ilona című versének hatására)
- b) Lázár Ervin: Dömdödöm
- c) Kosztolányi Dezső: Ilona
- d) Orbán Ottó: K. Dezső (Kosztolányi Dezső: Ilona című versének hatására)
- e) Rimbaud: A magánhangzók szonettje
- f) Verlaine: Őszi chanson
- g) Tóth Krisztina: Őszi sanszok (Verlaine: Őszi chansonjának hatására)

3. Lázár Ervin: Q – Az író nem veszi észre a hangzók elröppenésének tragikus következményét, azt, hogy a kommunikáció közte és az olvasói között megszűnt, az egyezményesen elfogadott jelrendszer nem működik tovább. Ezáltal az író elhallgatásra kényszerül, azaz a közönség számára ő néma marad, hiába írja a q-ból álló sorokat (2 pont)

4. Az *elhallgat* szinonimái: elnémul, megkukul, elcsendesedik, elkussol, csöndben marad, befogja a száját, torkán akad a szó, befogja a lepénylesőt, felteszi a szájkosarat/hangfogót, azt se mondja, fapapucs, bőrt hús a fogára, lecsapja a reteszt, pianóban nyomja (8 pont)

5. Szonettszerzők, 14 sorosak (a teljesség igénye nélkül):

- Sir Philip Sidney (1554-86): Astrophel és Stella
- John Donne: Nem egy jogon...
- Spencer: Amoretti
- John Milton: A vak szonettje
- Góngora: Amíg hajad aranyával hiába
- Lope de Vega: Szonett a szonetttről
- Schlegel: A szonett
- Goethe: Természet és művészet
- Kazinczy Ferenc: A sonetto műzsája
- Tóth Árpád: Tánc
- Kosztolányi Dezső: Sírszobor
- Brecht: Kantnak...
- Borges: Egy rózsa és Milton
- Parti Nagy Lajos: Túrahangszer

6. Nyelvújítás kori „képződmények” (6 pont)

Hírdész	Pap
Hunyor	Tréfa, jókedv
Íráshártya	Papiros
Mozvány	Machina (gép)
Nagybíró	Isten
Nyirettyű	Hegedűvonó
Nyőstényke	Feleség

Pincekirályné	Örömléány. Lustdírne
Repülőírás	Brochure (röpirat)
Szabda	Regula, törvény
Színmártákság	Ars tinctoria (festőművészet)
Szurdancs	Spádé (tör)
Templombilincs	Házassági esküvés
Tsorgalag	Csepegőkő

AZ EGYETLEN MEGFEJTŐ:

BARKÓCZI DÁNIEL (ASBEST)

GARTULÁLOK!

DECEMBERI forduló

A MEGFEJTÉSEK BEADÁSI IDEJE: 2006. JANUÁR 5.

1.) Párosítsd össze az alábbi információkat a magyar irodalom alakjaival! (6 pont)

a) Berzsenyi Dániel	1) 1472 Zágráb vára
b) Márai Sándor	2) 1637 Pozsony
c) Janus Pannonius	3) 1664 kursaneci erdő
d) Pázmány Péter	4) 1776 Egyházashetye
e) Petőfi Sándor	5) 1848. december
f) Zrínyi Miklós	6) 1989 San Diego

2.) Múzsák és feleségek – Töltsd ki az alábbi táblázatot! (Néhány helyre több név is kerülhet!) (12 pont)

Alkotó neve	Múzsza neve	Feleség neve
Ady Endre		
Balassi Bálint		
Csokonai Vitéz Mihály		
Juhász Gyula		
Vajda János		
Vörösmarty Mihály		

3.) Világirodalmi művek, magyar fordítók – Ki fordította le az alábbi műveket? (10)

a) Corneille: Cid	f) Schiller: Ármány és szerelem
b) Goethe: Az ifjú Werther szerelme és halála	g) Shakespeare: Romeo és Júlia
c) Kafka: Átváltozás	h) Shakespeare: Szentivánéji álom
d) Lermontov: Korunk hőse	i) Villon: A kis testamentum
e) Rousseau: Vallomások	j) Voltaire: Candide

4.) Világirodalmi filmadaptációk – Melyik mű melyik filmrendezőt ihlette?(5 pont)

a) J.F. Cooper: Az utolsó mohikán	1) S. Frears
b) Goethe: Faust	2) M. LeRoy
c) E. Hemingway: Az öreg halász és a tenger	3) M. Mann
d) Choderlos de Laclous: Veszedelmes viszonyok	4) F.W. Murnau
e) Sienkiewicz: Quo vadis	5) J. Struges

5.) Zeneművek és irodalmi alkotások – párosítsd a következő irodalmi műveket és zeneszerzőket! (10 pont)

Irodalmi alkotás	Zeneszerző
1) Goethe: Rémkirály	a) Donizetti
2) Gogol: Az orr	b) Grieg
3) Heine: A bolygó hollandi	c) Liszt Ferenc
4) Henrik Ibsen: Peer Gynt	d) Rimszkij-Korszakov
5) García Lorca: Várnász	e) Rossini
6) Petrarca: Szonettek	f) Schubert
7) Puskin: Az aranykakas	g) Sosztakovics
8) Schiller: Tell Vilmos	h) Szokolai Sándor
9) Walter Scott: Lamermoori Lucia	i) Verdi
10) Shakespeare: Windsori víg nők	j) Wagner

AZ E HAVI KÉRDÉSEK MIATT MAJOR Csillát (AFro(poli)sz) szídjátok! Köszönöm neki a segítségét!

HOMEOPATÁLIA

Különös ragály terjed manapság. Sajnos már az orvosi rendelőkben sincs biztonságban az ember ©. A homeopátia olyannyira befészkelte magát a köztudatba, hogy csak kevesen teszik fel a kérdést: miként került oda és mit keres köztünk ez a tudományos alapokat nélkülöző eljárás?

A tudományosan megalapozott, hagyományos orvostudomány mellett az ún. alternatív vagy természetgyógyászatnak több iránya van. Az egyik osztályozás szerint négy nagy területe van: a komplett rendszerek, a diagnosztikai eljárások, a terápiás módszerek és az önkezelő eljárások. A homeopátiát a komplett rendszerekbe sorolják, csakúgy mint az akupunktúrát, a csontkovácsoláshoz közel álló kiropraktikát és az oszteopátiát, valamint a növényi medicinát vagy fitoterápiát. A homeopátia a legelterjedtebb, a legjövődélmezőbb és a legvitathatóbb az alternatív módszerek között.

Mi a homeopátia?

Hívei szerint a homeopátia természetes gyógmód, de szűkebb értelemben gyógyszerek adására vonatkozó szigorú szabályok gyűjteménye. Számos növényi eredetű szert alkalmaz, de e mellett állati anyagokat és ásványokat is. Sokan egyenértékűnek hiszik a homeopátiát a gyógynövényekkel való gyógyítással, de ez nem így van.

A homeopáták szerint a beteg személyiségéhez legjobban illő, egyetlen gyógyszerrel érhető el igazi gyógyulás. Hitük szerint a gyógyítás során a nagy hígításban alkalmazott anyagok az emberi test „energiamezőiben” keletkező zavarokat szüntetik meg. Tudnunk kell, hogy ezen energiák és mezők léte sem elméleti, sem kísérleti úton nem igazolható. Az áltudományos érvelésekben gyakori, hogy egy téves, megalapozatlan információra építenek logikailag kifogástalan módon.

A homeopátia alapelvei közé tartozik, hogy a beteg tüneteit orvosolni lehet azzal a szerrel, amely egészséges emberben ugyanolyan tüneteket idézne elő. „A hasonló hasonlót gyógyít” alapelv már *Hippokratésznál* is fellelhető, de a homeopátia megalapozója a német *Samuel Hahnemann* (1755–1843). A kínafa kérge (kinin) önkísérleteiben maláriás tüneteket okozott (tehát kis adag gyógyít, nagyobb adag megbetegít). Ma már tudjuk, hogy tévedett és a maláriát egy egysejtű állat, a *Malaria plasmodium* okozza.

A hígítás ereje

A homeopátia hívei szerint minél hígabb egy oldat, annál hatásosabb maga a szer. Ez a *minimális dózis* elve, melyet az ún. *potenciálással* valósítanak meg. A hígítást és a rázást pontosan megszabott rituálé szerint végzik. A folyékony anyagok hígítója általában az alkohol, a szilárd anyagoké a tejcukor (laktóz). Az „ősoldat” százszoros hígítása (C1) az anyagnak. Gyakran ajánlott és alkalmazott hígítás a C30 (az ősoldatot még huszonkilencszer hígítják), de létezik C100.000 (vagy CM) is. A D tízszeres hígítást jelent, tehát ha a szeren a D6 feliratot látjuk, akkor az hatszor ismételt 1:10 hígítást jelez.

Fontos tudni, hogy szervesetlen anyagból a D7-nél, szervesből pedig a D23-nál nagyobb hígításban már nincs eredeti molekula; de ez a tudományos tény a homeopáták számára nem zavaró, sőt a hígítás fokozásától a hatás növekedését várják. A homeopátia hirdetői szerint a hatások nem kémiai-gyógyszerészeti mechanizmusok. Ehhez képest megdöbbentő, hogy sok háziorvos, akik mindegyike (elvileg) hiteles, tudományos ismereteket sajátított el az egyetemen, lelkes híve a homeopátiának. Személyes tapasztalatom, hogy néha kintartásra és állhatatosságra van szükség ahhoz, hogy gyermekünk vagy magunk számára a tudományosan megalapozott gyógyszert is felírják.

De sokan meggyógyulnak...

A homeopátia hívei gyakran azzal érvelnek, hogy számos embernek használnak ezek a készítmények. Tudományos bizonyíték és kísérleti adatok nem állnak rendelkezésre, mégis sokan elhiszik. A tudomány tisztelete fehér holló, és kár tagadni: az áltudomány sokkal otthonosabban mozog a médiában.

A homeopátiás készítmények esetleges pozitív eredményei az ún. placebo-hatással magyarázhatók. Egyes betegekre egyes betegségeknél jótékony hatással lehetnek olyan lelki tényezők is, mint a tudat, hogy gyógyszert szed, illetve az ehhez kapcsolódó rituálé. Ez utóbbi a homeopátiában igen hangsúlyos, és a XVIII. századi időköt idézi. Sokan arra is esküsznek, hogy csecsemőjük vagy kutyájuk meggyógyult, pedig nem „tudhatták”, hogy mit szednek. Ne feledjük, hogy mind a kisbabákra, mind pedig a háziállatokra hatással van a szülő vagy a gazda szeretete, törődése.

A homeopátia veresége Olaszországban

Antall József (későbbi miniszterelnök) és Kapronczay Károly orvostörténészek így írnak 1973-ban: „Hazánkban ma már csak történetükről beszélhetünk, téves irányzatuk, tudománytalan gyógymódjuk sajnos hosszú ideig nagymértékben akadályozta a modern orvostudomány fejlődését.” A történetnek nincs vége. Sajnos.

Olaszországban a *Superquark* című, fő műsoridőben sugárzott népszerű olasz tudományos program(!) 2001 nyarán egy rövid, de igen kritikus részt mutatott be a homeopátiáról. Vezető tudósok és szakértők részletesen megmagyarázták, hogy a homeopátia nem egy tudományosan megalapozott módszer, és az ilyen, nem hagyományos kezelés komoly kockázatot jelent súlyos betegségeknél szenvedőknek.

Azóta a műsor sok paranormális és áltudományos témával kapcsolatban fejtette ki a korrekt tudományos álláspontot. Ezúttal azonban nem csupán a tudomány, hanem pénz is volt a tét. Olaszok milliói használnak homeopátiás szereket, és a homeopáták azt kifogásolták, hogy a műsor elfogult volt irányukban, és ezzel anyagi károkat okozott vállalkozásuknak. A cataniai székhelyű Olasz Orvosi Homeopátia Társulat és a római Orvosi Homeopátiás Társaságok Szövetsége szerint a műsor csak olyan személyekkel készített interjút, akik kritikus álláspontot foglaltak el a homeopátiával szemben. Ezért két pert – egy polgári és egy büntetőpert – indítottak a szerkesztők ellen.

Az ügy 2001 őszen került a bíróság elé, és három évre volt szükség ahhoz, hogy ítélet születessen. Végül a bíróság egy 59 oldalas, rendkívül részletes ítéletet hozott, miszerint a homeopátia nincsen tudományosan megalapozva. Ez az első alkalom, hogy ebben a témában, amely évek óta heves viták központjában áll a tudományos közösség és a homeopátia támogatói között, bírósági ítélet született.

A bíró megfogalmazása szerint: „A tudomány ténylegesen nem csupán a különböző vélemények kategóriájába tartozik. A tudomány területén vagy igaz valami, vagy pedig nem igaz. Egy kezelési mód vagy működik, vagy nem. Ha pedig működik, akkor ezt a tényt olyan világos tudományos eredményekkel kell alátámasztani, amelyek megbízható statisztikákon alapulnak. Bár a nemzetközi tudományos közösség mindig is ilyen bizonyítékokat kért a homeopátiás orvoslástól, soha nem kapott erre vonatkozóan bizonyítékot. Ezért az minden tudományos alapot nélkülöz, továbbra is mindössze »emocionális orvoslás« marad.”

Főző Attila

Irodalom:

Rák K.: *A homeopátia kritikája*, *Természet Világa*, 2000. I. különszám

Nádori G.: *A gyógyító semmi*, *Sulinet Biológia* (<http://www.sulinet.hu/tart/fcikk/Kiae/0/11161/1>)

A homeopátia veresége Olaszországban, *Természet Világa*, 2004. december

A matektanárok keletkezése és története

Az idők kezdetén két istentestvér uralta a világot. Kettejük együttes tudása teremtette meg a világ összes jelenségét. Az egyik Istent Matekoidnak, a másikat pedig Humanoidnak hívták, ami mai nyelvre lefordítva: Péter és Hajni. Péter és Hajni együtt tökéletes harmóniában igazgatták a Világegyetemet. Az ember megjelenése viszont megzavarta összhangjukat, mert mindketten kizárólag maguk dicsőségére akarták felhasználni az emberi gondolkodást. Ezért Péter megteremtette a matektanárokat, Hajni pedig a humán szakos tanárokat, más néven a bölcsészeket.

A matektanárok egy olyan bolygón jelentek meg először, amelyen minden, amit el lehet képzelni – a fű, a fák, a tavak, mind-mind – számokból álltak össze. A civilizációjuk nagyon gyorsan fejlődött, hiszen agyuk háromszor akkora volt, mint egy emberé, és ráadásul az egészet kihasználták, nem úgy, mint az emberek, akik agyuknak csupán egy százalékát használják ki.

Dinasztiákon keresztül háborítatlanul éltek bolygójukon, amíg az ellenséges humán szakos tanárok le nem igázták őket, és bolygójukat szinte teljesen lerombolták. Azonban a matektanároknak – mivel mindenre gondoltak szuperagyukkal – erre az esetre is volt egy menekülési tervük. Viszont ez a terv nem működött teljesen jól, így matektanárok tízezrei estek foglyul a humán szakos tanároknak. Azonban egy maroknyi csapatnak sikerült elszökni bolygójukról a Földre.

A legelső matektanárok a régészek szerint időszámításunk előtt kb. 5000 évvel jelentek meg. Akkoriban hatalmas fejük miatt különlegesnek számítottak, így ők töltötték be a sámánok és más fontos emberek szerepét. Ahogy teltek-múltak az évszázadok, a matektanároknak vegyülniük kellett az emberekkel, mert elfogytak a nőnemű matektanárok. Ennek eredményeképpen a fejük egyre kisebb és kisebb lett, míg végül teljesen emberfej-méretűre zsugorodott. Amikor a matektanár-palánták 12 évesek lettek, szüleik elmondták, hogy bennük matektanárvér csörgedezik. 12 éves koruktól kezdve külön tanítást kaptak szüleiktől, hogy ha majd eljön az ő idejük, akkor a világ összes gyerekének szenvedést tudjanak okozni. Természetesen a matektanárok egy egész világot átszelő hálózatot építettek ki, és minden fontosabb szerepbe matektanárok kerültek hatalmas tudásuk miatt. A mai technika segítségével most már bizonyos, hogy a fáraók, királyok egytől-egyig matektanárok voltak.

A matektanárok szerencsétlenségére a humán szakos tanárok a középkor környékén szintén kivetették hálójukat a Földre, és így megtalálták a matektanárokat is. Véres mészárlás vette kezdetét, melyet a világ keresztes háború néven ismer, de az igazság az, hogy ez az egész a matektanárok ellen folyt. Szinte teljesen kipusztították a matektanárokat. Ezzel majdnem teljesen megakadályozták a matektanárok ördögi tervét, melyet évezredekig keresztül szöttek. Azonban a matektanítás ekkor már kezdetét vette, és nem tudták megakadályozni a terjedését. Egyre több ember változott matektanárrá, így a humán szakos tanárok erősítést hívtak bolygójukról. Azóta nagyon sok év telt el, a matektanárok most már legálisan kínozzák a gyerekeket. Azonban ahol a matektanárok felütik a fejüket, ott rögtön a humán szakos tanárok is megjelennek, és figyelik a matektanárok minden léptét. A matektanárok emiatt nem tehetnek semmiféle – még ellenségesebb – lépést a gyerekekkel szemben, mert ha próbálkoznának vele, eltűnnének a Föld színéről a humán szakos tanárok jóvoltából. A tanárban pedig ki tudja, mi történik...

Ajánló oldal

Figaro házassága a Vidám Színpadon – opera prózában –

Ki ne hallott volna a Figaro házasságáról? Ha többet nem is, annyit biztos tud róla mindenki, hogy Figaro házasságáról szól. Ha egy kicsit utánajárunk, arra is rájöhethetünk, hogy egy operáról van szó.

De mit keres egy opera a Vidám Színpadon? Hát semmit. Nem is játszanak operát ebben a darabban, legfeljebb az előadás elején meg a szünetekben. (A zenedráma egy lyukkal arrébb az Operaházban keresendő.)

Én a magam részéről kevés operát láttam, mert bár a zenéje szép, nem értem a szöveget. Ha olaszul énekelnek, akkor azért, ha magyarul, akkor meg azért. Pedig engem érdekelnek a pár, „beszéd” mondatról-mondatra.

Nekem és a hozzám hasonlóknak készült a vidám színpadi Figaro házassága, ami lerántja a leplet erről a bizonyos frigyről. Persze a címszereplő, Magyar Attila nevéből kiindulva számíthatunk arra, hogy nem pontosan az eredeti dialógusokat hallgathatjuk végig a kétfelvonásos darabban, és hogy ez az egész egy opera alapján készült egybefüggő bohóckodás. Persze a legjobb értelemben. A félreértéses vígjátékok kedvelői kedvükre csemegézhetnek épp úgy, mint a modern mai elszólások megszállottjai. És nem felejthetem el –kosztümös darab lévén – a gyönyörű jelmezeket, hajkoronákat, parókákat. Az akkori viseletek kavalkádja elevenedett meg a színpadon: különleges anyagok, abroncsos szoknyák, uszályok, rizsporos parókák és az elengedhetetlen legyező... A díszlet és az egész hangulat a XVIII. század Franciaországát idézte.

De mi is a történet? A grófi udvarban találjuk magunkat, egészen pontosan egy lakosztályban, ahol Figaro, az intéző, és Suzanne, a grófnő komornája tervezeti közelgő nászát. Suzanne elárulja vőlegényének, hogy a gróf szemet vetett rá, és az esküvő előtt a kertbe hívta. Figaro felháborodik, és cselt eszel ki az uraság ellen, ami- ben a gróf mindig szerelmes apródja, és maga a

grófnő lesz segítségére. A terv két részből áll: az első, hogy a gróf kap egy levelet, miszerint feleségét egy lovag ostromolja; a második pedig, hogy Suzanne helyett a nőnek öltöztetett apródot küldik a pásztorórára. Az elképzelés meg- hiúsul, és szinte a házasság is, mert az udvarban élő vénlány, Marcelina bemutatja Figaróval kötött házassági szerződését, mely szerint, ha a férfi nem fizeti ki tartozását, köteles elvenni a hölgyet. A pert végül a gróf döntése alapján Figaro elveszti, de az eredmény meg is semmi- sül, mert kiderül, hogy Marcelina rég elvesztett Emánuel nevű gyermeke maga Figaro, akit egy küszöbön találtak meg egy kereszttel a karján.

Ezek után nem következhet más, csak a happy end. Ami nem is várat soká magára: éj- szaka az erdőben egy nagy kavalkád végén ki- derül, hogy Suzanne helyett saját feleségével hált a gróf, vagyis lelepleződött csalárd termé- szete. Ahhoz, hogy felesége bocsánatát megsze- rezze, engedélyeznie kell Figaro házasságát Suzanne-nal. Vagyis főszereplőink végre- valahára révbe érhetnek.

A színészek alakítása páratlan és briliáns. Csodálatos két órát szerez mindenkinek ez a darab, aki betér a színházba, és pénzt áldoz rá. A legjobb program egy unalmas hétfő estén, vagy vizsgaidőszak előtt, után és közben.

Szereplők:

Varga Zoltán (Almaviva gróf), Létay Dóra (Grófnő), Magyar Attila (Figaro), Gidró Kati (Suzanne), Borbás Gabi (Marcellina), Kárász Zénó (Antonio), Simon Kornél (Chérubin), Schlanger András (Bartolo), Szakács Tibor (Bazilio), Verebély Iván (Don Gusman), Urmai Gábor (Du Marek), Drajkó Juli (Fanchette), Vankó Dániel (Pedrillo).

Kékesi Ági (ex-GégAndgúz)

Ajánló oldalak

A választás komédiája, avagy napjaink görbe tükre

Ezt a címet viseli Siposhegyi Péter társadalom-vígjátéka, amit november 12-én mutatott be a Ruttkai Éva Színház a pestszentlőrinci Rózsa Művelődési Házban. A „társulat nélküli társulat” – hogy Nagy Miklós igazgatót idézzem – már nem először látogatott el a város peremkerületébe, hogy bemutassa, mire is képes, és hogy újra elbűvölje a főleg nyugdíjasokból és diákokból álló közönséget. A „Doktor úr” és a „Kaktusz virága” hihetetlen sikere után újra nevetni hívta a színház kedvelőit.

Az előadás 18:30-kor kezdődött, de már hat órakor elfoglalta a helyét a nézők nagy része, nehogy lemaradjon az önfeledt szórakozásról (bár a zord, hideg időjárás sokakat eltérített, így a nagy nézőtér csak félig telt meg). A nézők izgatott susogása azonnal elnémult, vagyis nevetésben tört ki, mikor – néhány perces késéssel – Nagy Miklós, a színház igazgatója, a darab rendezője és szereplője, kígyómintás ingben, felemás csíkos-kockás bermudanadrágban és strandpapucsban csoszogott be „Jó estét!” kívánni.

– Mit furcsállnak a ruházatomon? – kérdezte meglepetten, majd megmagyarázandó megvédte becsületét: – a darab a Balaton mellett játszódik. Szóval elengedhetetlen az ilyen szerelés...

Megértettük.

A szereposztás ismertetése után el is kezdődhetett az előadás. A díszletek igazolták a vízpart meglétét: volt itt kék napernyő „hawaii fílinggel”, aranybarna gumi napozólábak (combtól lefelé), horgászstég és kedves falusi hófehér kerítés muskátlikkal. Előttük pedig három lihegő, izzadó, fürdőruhás alak gubbaszt. Az előbb említett Nagy Miklós, Rák Kati és – egy félmeztelen, általam nem ismert srác – Siposhegyi Zoltán.

Nem szólnak, nem mozognak, csak ülnek, és néznek maguk elé. Körülöttük egy ismerős arc sertepertél fehér hosszú lebernyegben. Bizony ám! Az angyalszárnyas Úrnő maga Pokrivtsák Mónika, az RTL KLUB üdvöskéje! Még egy dolog, amit megpróbál. „Majd meglátjuk, mennyire ért hozzá!” – gondoltam a szórólapot forgatva. (Talán nem lövök le túl nagy poént, ha azt mondom, ért.)

Hamar kiderül, hogy a Mennyben vagyunk, a Teremtő rezidenciáján, aki úgy látszik „belekerült valamibe”. Helyette az Úrnő tartja kézben az Égi kart. Nem lehet túl nehéz dolga, mert ő maga az Égi Kar és a vezető egy személyben. És ha már teljesült a régen volt álom, megjelenik maga (Luci)Feri is, hogy értékelje változást.

A helyettes kiléte el is indít egy feminista párbeszédet, ami – mint ahogy már megszoktuk – vitába torkollik. De a Mennyországban nem lehet gyűlölet és veszekedés, ezért a két angyal megállapodik, hogy új vezetőt választanak. És honnan máshonnan, mint a Földről? Nem is akármilyet: tiszta és törvényes életűt, aki kiérdemli az Istenség jogát, és akit elfogadnak az emberek. Hogy a megfelelő ember népszerűségét lemérjék, elhatározzák, hogy jelöltjüket elindítják a 2006-os országgyűlési választáson, hogy így bizonyítsák a lakók szeretetüket. Ehhez Lucifernek újra alá kell szállnia a Földre... (Ha valakinek felcsillant a szeme Lucifer említésekor, és eszébe ötlött a pajkos kétkedő gonosz, el kell keserítenem. Ez a Lucifer már korántsem az, akit Madách életre keltett. Bár néhány párhuzamot vonnak a darab készítői, a figura meg sem közelíti a madáchi alakot. Ez a Feri egy már-már botra tá-

maszkodó, halvány öregúr, aki nem vádol, nem gerjeszt, legfeljebb csak megemlíti vagy javasol. Olyan, mint egy hangtalan angol lakáj.)

Így kezdődik a történet. Megalapozza a következő két órát, de nem különösebben szóragoztató. Nagy madáchi fordulatok kerülnek elő benne, amire nehéz odafigyelni, főleg ha valaki egy könnyed burleszkre készült.

A következőkben megismerjük a három néma figurát: Ádit és Évit, akik üzlettársak egy meg nem nyitott üzletben, és fülig szerelmesek egymásba, és a mellettük heverő fiút, akiről nem tudunk meg túl sokat (a darab végéig sem). Valószínűsíthető, hogy Évi fia, de az biztos, hogy nem Áditól. Mire felgombolyítjuk a rokoni szálakat, meg is jelenik a harsány volt férj, osztozkodás céljából. Innen datálható a vígjáték, a cirkusz, az elszabadult bolondság. A cégek ide-oda dobása és a „két hím párviadala” (Ádi vs. Palkó) már nem szükölködik a társulattól megszokott poénokban. Mikor az ember már hasát fogja nevéttében, és némán kegyelemért könyörög, megjelenik az ősz, szmokingos Lucifer, és bejelenti, hogy DJ Palkó, azaz a volt férj az a személy, akit politikusnak választottak. „A legjobb embert” – gondolhatja a néző, és igaza is van, hiszen a választottból látszólag minden erény hiányzik, de annál több törvényteleniséget rejteget. Egy politikusnál ez nem lenne akadály, de a mennybéli Úr csak nem csalhat adót! A jövevényeknek persze ez mit se számít, nekiállnak, hogy komoly politikust faragjanak a susogónadrágos, aranyláncos, offshor-bohócból. Új személyiség, új múlt, új jelen, új jövő. Rendezett családi háttér, boldog házasság, jól jövedelmező üzletek... – minden csak csettintés kérdése.

Persze a szószátyár, egoista Palkó is vágyik a boldogságra és a jövedelmező életre. SIKER, PÉNZ, CSILLOGÁS. Ezért a három dologért bármit megtenne. Nem áll mögötte ideológia, hitt eszmerendszer, csak ez a három dolog. Bármit feláldoz érte, akár a számára fontos helyszínt is, a Balatont, ahol élete legboldogabb éveit töltötte, és amit most az ő tanácsadói be akarnak tömni, le akarnak rombolni, és amit be akarnak építeni.

Ő az arcát adja, a többit elintézik mások. Az arcát! Az arca bárki számára ismerős lehet, bár elsőre nem feltétlenül jöhetnek rá, hogy honnan. Hölgyeim és Uraim! A tanonc nem más, mint Vitkó László, vagyis – a „gyengébbek kedvéért” VV Laci! Magam is megdöbentem, hogy az úriembert egy színházban látom (bár engem igazolt, hogy nem a nézőtérén, hanem a színpadon bohóckodva). És csalódtam. Kellemesen. Bár a szerep testre szabott volt, és Laci elhalványította a többieket (később talán megismertetik vele azt a szót, hogy kooperáció), mégis feledhetetlenné tette az előadást, erős görcsöket okozva a gurgulázó közönségnek.

Az est fénypontját az „Akácós út” elhangzása jelentette (mondanom sem kell, Palkó szájából). Szörnyen hamisan, de kimeríthetetlen jókedvvel zengte, és vele morajlott lenn az ősz tenger. Csodálatos volt. Együtt énekeltek az idősek, fiatalok (már akik tudták a szöveget), vidáman, átszellemülten. Ezt már nem lehetett fokozni!

Nem is tudták. Sajnos a vége ugyanolyan sötétre sikerült, mint a kezdet, de a történetet be kellett fejezni, ha már elkezdték. A választás egyszer meg lett nyerve, majd el lett veszítve (hogy mindenki megelégedjen). Kitörő örömujjongás, majd síri zokogás a színpadon. Az álom elveszett... De mi is veszett el tulajdonképpen? Miért is harcoltunk? Senki nem tudta. Nem koncentráltunk tovább. Visszagondolva, nem voltak magasztos gondolatok, nagy drámai jelenetek, nem csendült fel az igazság. Én legalábbis nem emlékszem rá. „De kit érdekel?!” – kérdeztem magamtól, megtöröltem a szemem, és hazaindultam csupa jóérzéssel.

A kancsal rím*

Egy átlagos magyar rím két szótagra terjed. Vegyük olybá, hogy a két magánhangzó a rím két szeme. Egészséges szempár néz ránk, ha ezek megegyeznek. Az arc, amelyből ránk néznek, persze különböző. Lehet pufók, lehet beesett, aszerint, milyen mássalhangzók közül néznek. Ha ezek is azonosak, akkor a rím *tiszta*. Ha csak hasonló, akkor *asszonánc*. Kegyed nem tudja, mi az *asszonánc*? Eriggyen, és olvassa el Arany alapvetését: *Valami az asszonáncról*. Nekünk most nem ez a dolgunk, hanem a kancsalság. Ha csak kicsit különbözik a két magánhangzó, mondjuk, az egyik *a*, a másik *o*, akkor az a rím még alig kancsal, a tekintet inkább csak hamiskás. De ha az egyik mély, a másik magas hangrendű, az már, vélhetnénk, igazi kancsal rím. *Zafir-zefir, fél hat-félhet* (mindkettő Kosztolányitól).

Csak hogy ez az egész hasonlat maga is kancsal. A rím szemének ugyanis iránya (és ezért rangsora) van: a sorvégi erősebb, mint az előtte levő. Vagyis nem mindegy, hogy a rím előre vagy visszafelé kancsalít, hogy összezáru-e a sor végén, vagy szétnyílik. Ha összezáru, akkor a rím alapvető funkciója végül is be van töltve. Épp ezért az olyan alapos és szigorú verstan, mint a nagy Szepes-Szerdahelyi, nem is hisz Kosztolányinak, és a *zafir-zefir*t nem fogadja el kancsal rímnek, csak a *fél hat-félhetet*. Van ebben ráció: ha kancsalnak tekintenénk az olyan rímet, amelyeknek csak az első magánhangzója különbözik, a magyar költészetben hemzsegnének a kancsal rímek. Egyetlen Petőfi-versben mindjárt egy kazal: „Szellőüzött / Felhők között / Merengve jár / A holdsugárÉ / Dalol vele / A fűlmileÉ / S míg elterül / A föld körül / Akközben a / Kert ajtaja / Halkan kinyíl, / Akár a nyíl” *Zafir-zefir*. Ha jól számolom, az előbb (részben) idézett *Est* című vers 24 ríméből 18-at kellene kancsalnak minősítenünk. László Zsigmond, többek közt az előbbi Petőfi-vers példáján bemutatva, „rímillúzió”-nak nevezi az olyan rímet, amely a magánhangzóiban nem teljes, mégis tökéletes rímhatást kelt. Többnyire a mássalhangzók hathatós támogatásával, amilyen például Aranynál a *-pj-* kapcsolat ismétlődése: *napja-kopja* vagy a *-kr-*: *bokra-nyakra*.

Ellenhatásul az első Nyugat-nemzedék rímkultuszára Szabó Lőrinc gyökeres reformokat hajt végre a rímelésben. Neki elég a rímhez, ha ugyanarra a magánhangzóra végződik, még ha ez csak egy névelő is. (Ahogy különben már Petőfinél is láttuk az imént.) Vagy egy vézna *-i*. Ki gondolna kancsal rímre, ha ezt olvassa a *Tücsökzenében*: „Később szemem maga betűzte ki, / hogy *bömbölnek a Mohos tulkai*”? Vagy még akár ezt is: „Ekkortájt kezdődött az elemi. / A betűket már tudtam Valami / börtön lesz ez is” Már csak a helyzete, az enjam-bement miatt sem érezzük - nincs időnk megállni hozzá a sor végén - kancsal rímnek, az ugyanis nem tisztán hangtani jelenség: a hangtani adottságok akkor fejtik ki hatásukat, ha a költő a megfelelő helyzetbe hozza őket. Más ízét éreznénk ennek a rímnek, ha mondjuk így volna kihegyezve: Ekkortájt kezdődött az elemi. / Gondoltam: Végre! Ez már valami!

Teve van egypúpú, van kétpúpú, sőt több. Rím három-, de akár négyszemű is. Mi van, ha egyszerre három szemével kancsalít? Az ilyen anomáliát a tudomány nem kancsal rímnek nevezi, hanem – angol mintára – pararímnek. (Az angolban más elnevezések is ismeretesek: *near rhyme, slant rhyme, half rhyme, oblique rhyme*.) Nem így a költők: nekik kancsal rím az is, hogy „Egy hívő s egy eretnek / feles földön aratnak” (Weöres Sándor: *Kancsal rím*) vagy „Tegnap itt volt Devecseri, / jaj de nagyon bevacsorált.” Ez Kosztolányinak jutott eszébe, akárcsak, álmában, ez a másik: „A szobámat méla hittel / berakattam malachittal.”

A rím itt szemlátomást a humor, a groteszk hatás eszköze. Lehet azonban más célja is, főleg ha a költő rímfüzér-rendszerbe illeszti a magas-mély hangrendű váltakozást. Kosztolányi *Lengyel táncosnőjében* a játékosság dominál, és a teljesítmény öröme („nő, te drága lengyel, / olyan vagy, mint az angyal. / Szépséged égi rendjel. / E csókkal, puha-langgyal, / kérlek, hogy ne feledj el / és érd be a kalanddal, / e bús egyetlen-eggyel / és légy nekem a bandzsál / önkívület, mely kengyel / nélkül az égbe nyargal.”), Babits azonban sejtelmes, impresszionista hangulat festésére használja: „Az erdő hallgatag, / nyugosznak a vadak, / lankadt állal hevernek / ágyán a hús avarnak, / mit a szelek levernek / majd újra felkavar-
nak.”

A kancsal rím rácáfol várakozásunkra. A hívó rím egybehangzásra, konzonanciára készít fel, és helyette disszonanciát kapunk. Komoly versben ez igen hasznos eszköz lehet, ha a pátoszt akarjuk visszavenni. Mint például Orbán Ottó, amikor Blake *Tigrisére* az elvesztett ifjúság képét vetíti, majd a nosztalgikus önsajnálát heves rohamát egy elegáns ripozztal így védi ki: „Csíkos ékkő, tündökölsz, / Művészi, ahogy te ölsz, / Noha nem tudatos döntés: ösztön, / Hogy nem élsz növényi koszton.” (Mint egyik kritikus írt: „a pátoszt és szentimentalizmust megtöri egy kancsal rím”, és szerintem is nevezzük csak kancsalnak az „ösz-tön-koszton”-t, a pararímet hagyjuk meg a tudománynak.)

A kancsal rím sajátos esete a *kibicsaklott rím*: egy Vas István-vers címe és egyben poétikai slusszpoénja. A kétségbeesés szüli: a nagyvárosi közlekedési viszonyoknak az öregkort súlyosbító tortúrája hajszolja bele a költőt és szonettjét a disszonancia sebzetten felhördülő csattanójába: „Hát nem únod föld alatt, föld felett / Menteni még mindig az életet, / Zihálva zebrán, lelábalva lépcsőn? // Ha közlekedés közben meg nem ölnek, / Magadtól minél hamarabb dögölj meg, / Tulajdon városodban gyalog öslény!”

„Lépcsőn-öslény”: mint látjuk, a rím két magánhangzója itt helyet cserélt. A kontextus dönti el (és a mássalhangzók különbözősége), hogy a hatás nem humoros. Nem úgy, mint a *kecskerím*ben, amelynek az elnevezése körül vannak ugyan viták, de ezúttal a Szepes-Szerdahelyi egy húron pendül Kosztolányival, aki *Esti Kornél rímei közt Két kecskerím* címmel publikálta ezeket: „Volt rajta egy rémes zergekabát / és evett egy krémes kergetőzabát. // Bármennyi embert ölök rakásra, / nem teszek szert egy öröklakásra.” A kecskerím tehát annyiban különbözik Vas Istvánétól, hogy „megbolondított” *tiszta* rím: minden hangja megegyezik, csak vagy a magán-, vagy a mássalhangzói (többnyire azért inkább a mássalhangzói) rímelés közben helyet cserélnek. És akkor Vas István tragikus témája így szólal meg (a kecskerím egyik nagymestere, Vargha Balázs kezén): „Fővárosunk légtére / búzzelgázzal rég tele.”

Várady Szabolcs

* Ez az írás a Magyar Narancs Irodalmi szószedet rovatában jelent meg. Most azért került bele a ba, mert az AnZsuban szóba kerültek a rímfajták Kosztolányi kapcsán, és maradtak tisztázatlan részletek. Talán e cikk elvarrja ezeket a szálakat (vagy újabb kérdéseket vet fel?).

Nyomozósdí

Kedves – a talányokat kedvelő – -olvasók!

A legutóbbi számban olvashattatok a Nyomozósdí társasjátékról, melynek interaktív változata indult be e lap hasábjain. Keressétek föl a Polifórum Média a Poliban könyvtárában a Kávézó topicot, ahol Anna várja a megfejtéseiteket, és ad válaszokat a kérdéseitekre, illetve adalékokat a további nyomozáshoz!

Az alábbiakban újabb információk olvashatók a novemberben elkezdődött rejtély felgöngyölítéséhez:

...Miután magad mögött hagyad Rutgeréket, eszedbe jut, hogy be kéne ugrani a BTK-ra, meglátogatni Amorkit a Limerick-kötetek ügyében, amiket még mindig nem postázott neked. A dékán persze nem volt a helyén, így elindulsz a Gyorskocsi utcába. A Holdudvarból épp Malkovich jön veled szembe, megragadod az alkalmat, és jól teszed: ugyanis vetett ő is egy pillantást a felrobbantott autóra, és áradozott, milyen profin volt a bomba az autóhoz erősítve.

Egy futó nyári zápor kap el, amikor befordulsz a Gyorskocsi utcába, így bőrig ázva állsz barátod, Kovács hadnagy elé. Szemmel láthatóan nem nagyon izgatja a robbantás. Sietnie kell, mert a felesége várja, hogy induljanak a karaoke bárba. Mindössze annyit tudsz meg tőle, hogy a felrobbantott autó nem Szebeni Árminé, hanem bátyjájé, Ábelé volt...

* * *

A 12. TMT pályázati felhívásai a

januári számában jelennek meg!

Békés Pál: Ünnepek

A villamosmegállóban álltam, edzésre menet. Utáltam edzésre járni. Ilyen hidegben meg különösen. Vállamon a tornazsák, benne a cipő, orra a kabáton keresztül is bökődött. A villamos nem jött, a sínek fagyosan, nyálkásan fénylettek, visszaverték a közlekedési lámpák villogását. Idegen nő lépett elém hirtelen, hórihorgas alakját zöld kalap nyújtotta tovább. Lehajolt hozzám.

– Hová mész, kisfiú? – kérdezte.

– Edzésre.

– Helyes – bólintott. – Hetente hányszor?

– Háromszor – fintorodtam el.

– Nagyon helyes – bólogatott megint. – Szóval egyet akár ki is hagyatsz.

– Hát... – mesélni kezdtem volna az edző szigoráról, de a tornacipő újra megbökte a hátam a kabáton keresztül – kihagyhatok.

– Akkor gyere velem.

Választ sem várva hátat fordított és elindult. Szűk mellékutcában lakott, a harmadikon. A zöld kalapot és a tornazsákomat valami komódfeleségre tette, a kabátokat a fogasra akasztotta.

– Várj itt – szólt rám, és eltűnt egy ajtó mögött. Fáztam az előszobában, hidegszag volt és Vim-szag, a kőpadló makulátlan. A falon növények lógtak kovácsoltvas tartókban. Kinyílt az ajtó, de nem láttam senkit. – Gyere be – hallottam.

A szoba közepén karácsonyfa állt háromlábú alumíniumtartóban, nálam kétszer magasabb, villanygyertyák égtek rajta, kékek, zöldek, pirosak, tetején hegyes üvegdísz csillogott, oldalán csillagszórók hányták a szikrát. A nő előhúzta jobb kezét a háta mögül, mutatoujjáról apró csengő függött piros szalagon. Megrázta, éles csilingelés szaggatta a csillagszórók egyenletes sistergését. – Karácsony van... – kezdte.

– Még nincs – vágtam közbe.

– Tudom – bólintott türelmetlenül –, de akkor senki nem ér rá.

Újra megrázta a csengőt.

– Karácsony van. Énekeljük el a Mennyből az angyalt.

Nem kért, utasított. Nem mosolygott egy pillanatra sem. A hangja száraz volt, határozott. Énekelni kezdett. A második sornál csatlakoztam.

Amikor befejeztük, előhúzta a háta mögül a bal kezét is. Lapos csomagot nyújtott felém.

– Tessék. Bontsd ki.

Óvatosan hámoztam ki a könyvet a díszpapírból. Az arany ember. Már megvolt.

– Megvan? – kérdezte.

– Nincs – ráztam a fejem.

– Helyes. Szeretsz olvasni?

– Szeretek.

– Nagyon helyes. Ül le.

A karácsonyfa mellett két személyre terített asztal állt, rajta csészék, porcelántálon sütemény. Kakaót töltött, süteménnyel kínált. Vettem egyet, és megittam a kakaót. Nagyon finom volt, holland. Szálegyenesen ült mindvégig, és kínálta a süteményt újra meg újra. Egy pillanatra mintha mosoly derengett volna a szája szögletében, akkor gyorsan kérdezni akartam tőle valamit, már nem is tudom, mit, de megelőzött.

– Ízlett?

– Nagyon.

– Tetszett az ajándék?

– Nagyon.

– Helyes – bólintott. – Akkor most el is búcsúunk.

Fölsegítette rám a kabátot, és kikísért az ajtóhoz.

Újra a megállóban ácsorogtam, de most a másikon, az ellenkező irányból vártam a villamost. Hazamegyek. Az edzés már véget ért. A zoknit be kell kicsit koszosítani, a trikót összegyűrti, hogy úgy látszon, mintha használták volna. A könyvet egyelőre eldugom, aztán majd meglátjuk. Megvan már. Nem jött a villamos. A szemközti járdaszízigeten egy lány toporgott. Olyan idős lehetett, mint én, pomponos sapkát hordott, kilógott alóla a copfja. Hirtelen hórihorgas nő magasodott fölé zöld kalapban. A copfos felnézett. A nő lehajolt hozzá.

– Hová mész, kislány?

Aranyköpések

- Zeusz sex machina
- Anticipáció = előreutazás
- Innováció = a múzsa segítségül hívása
- Eposzi kellékek: az epilógia és a szépia
- A gyilkosságot közvéleményre hozták.
- Nem tudom rendesen megfogalmazni, ami a fejembe (!) van.
- Beszél a fákkal a bús őszi tél (!)
- Amikor Robinson elindul otthonról, akkor még egy lusta, tudatlan bakfis.
- Robinson törí a fejét, hogy mit is tegyen a hannibálokkal.
- Robinson elmegy a sziget másik oldalára, és megnézi a hannibátelepet.
- (Kérdés: Rokon értelmű kifejezések-e a konjunktúra és a válság? Válasz:) A válság igen, a konjunktúra nem, viszont a dekonjunktúra igen.

A tartalomból:

IT-émlékeztető.....	2
Bírósági hírek.....	4
Ügyeleti eredmények.....	10
Bartók-maraton.....	11
Magyar Bálint levele.....	12
Takács András sasmadara.....	14
Adorján András túlélte.....	15
Angol versenyek.....	18
Gödör pingpongozott.....	19
Irodalmi házi verseny.....	20
Főző Attila homeopatáliázik.....	22
Mayer Bence szerint a világ.....	24
Kaj ajánl.....	25
Várady Szabolcs rímei.....	28
Nyomozósi.....	30
Békés Pál ünnepe.....	31
Aranyköpések.....	32
Utolsó oldal.....	32

**A fényképeket FÁTH
ÁDÁM, GÁSPÁR ANDRÁS
ÉS CSONCSI KÉSZÍTETTÉK A
TORNAHÁZI PARTYN.
Kösz!**

A Közgazdasági Politechnikum lapja

Felelős kiadó: Molnár Lajos

Felelős és tördelő szerkesztő: Jakab Judit

Postacím: 1096 Budapest, Vendel utca 3.

e-mail: jjudit@poli.hu, internet: www.poli.hu, helyi hálózat: P:\poligraf

Készül a Közgazdasági Politechnikum sokszorosító műhelyében